

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

**Ekonomika a zdroje financování vybrané nestátní
neziskové organizace**

Nikita Shlykov

© 2025 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Nikita Shlykov

Hospodářská a kulturní studia

Název práce

Hodnocení vybrané neziskové organizace

Název anglicky

Evaluation of the selected non-profit organisation

Cíle práce

Cílem této bakalářské práce je podrobně analyzovat a zhodnotit fungování a ekonomickou situaci neziskové organizace Dům národnostních menšin o.p.s. za minimálně pětileté období. Práce se zaměří na klíčové finanční ukazatele s cílem posoudit finanční zdraví a udržitelnost organizace a identifikovat faktory ovlivňující její ekonomickou stabilitu. Dále budou formulována doporučení pro zlepšení finanční situace organizace. V kulturní části práce bude zkoumán přínos Domu národnostních menšin o.p.s. k zachování a rozvoji kulturní identity menšin. Tato část bude věnována analýze kulturních a vzdělávacích aktivit organizace a jejich dopadu na komunitu, přičemž se zaměří na podporu multikulturní spolupráce a integrace menšin do širší společnosti.

Metodika

Práce se skládá ze dvou hlavních částí: teoretické a praktické. Teoretická část práce bude vycházet z kritického zhodnocení odborné literatury, pramenů a teoretických rámců, které se vztahují k finanční analýze neziskových organizací a k problematice kulturního a vzdělávacího rozvoje v neziskovém sektoru. V této části budou definovány klíčové pojmy, teorie a modely, které se používají pro hodnocení finančního zdraví neziskových organizací a pro analýzu jejich kulturního přínosu. Praktická část se zaměří na analýzu neziskové organizace, kde budou pomocí finanční analýzy vypočítány klíčové poměrové ukazatele, aby byla hodnocena finanční situace organizace. Po představení hodnocené organizace bude analýza provedena na veřejně dostupných finančních podkladových datech. Dále se práce zaměří na analýzu zdrojů financování, struktury výdajů a vlivu fundraisingových a vedlejších aktivit na celkové finance organizace. Kulturní část praktické části práce bude analyzovat vzdělávací aktivity a jejich dopady na komunitu dle dostupných dat. Výsledky analýz jsou prezentovány pomocí tabulek a grafů, které budou zpracovány v programu Excel, na základě nichž jsou formulovány závěry a doporučení pro zlepšení finanční situace organizace a podpory multikulturní spolupráce.

Doporučený rozsah práce

40 – 60 stran

Klíčová slova

finanční analýza, nezisková organizace, ekonomika, aktiva, pasiva, rozvaha, fundraising, výkaz zisků a ztrát, analýza poměrových ukazatelů, kulturní identita

Doporučené zdroje informací

- ERIKSEN, Thomas Hylland. *Sociální a kulturní antropologie : příbuzenství, národnostní příslušnost, rituál*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-465-6.
- KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel; ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza : komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0563-2.
- MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace : vznik, účetnictví, daně*. Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-825-3.
- PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0339-3.
- REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru : základy ekonomiky, teorie a řízení*. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-54-5.
- RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3124-2.
- SOUKUP, Martin. *Základy kulturní antropologie*. Praha: Akademie veřejné správy, 2009. ISBN 978-80-87207-03-1.
- ŠEDIVÝ, Marek; MEDLÍKOVÁ, Olga. *Public relations, fundraising a lobbying : pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4040-9.
- ŠEDIVÝ, Marek; MEDLÍKOVÁ, Olga. *Úspěšná nezisková organizace*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4041-6.
- VODÁKOVÁ, Jana. *Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-324-1.

Předběžný termín obhajoby

2024/25 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. et Ing. Ondřej Škubna, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 08. 01. 2025

prof. Ing. Lukáš Čechura, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 30. 01. 2025

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Pověřený vedením

V Praze dne 05. 03. 2025

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Ekonomika a zdroje financování vybrané nestátní neziskové organizace" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.03

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval panu Ing. et Ing. Ondřeji Škubnovi, Ph.D., za vedení mé bakalářské práce, za jeho čas a pomoc při jejím zpracování, stejně jako za odborné rady a připomínky. Dále bych chtěl poděkovat vedení organizace Dům národnostních menšin o.p.s. za poskytnutí materiálů, výkazů a důležitých informací pro mou bakalářskou práci.

Ekonomika a zdroje financování vybrané nestátní neziskové organizace

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá podrobnou analýzou a hodnocením ekonomické situace neziskové organizace Dům národnostních menšin o.p.s. v období let 2018 až 2023. Cílem práce je prozkoumat fungování organizace skrze klíčové finanční ukazatele, s cílem posoudit její finanční zdraví a udržitelnost. Dále se práce zaměřuje na analýzu zdrojů financování, struktury výdajů a dopadů fundraisingových a vedlejších aktivit na celkové finance organizace. Hlavním cílem je identifikovat faktory ovlivňující ekonomickou stabilitu Domu národnostních menšin a navrhnout možnosti zlepšení pro zajištění jeho dlouhodobé finanční stability a rozvoje. Součástí analýzy je také posouzení naplňování kulturních a vzdělávacích cílů organizace, která prostřednictvím různorodých aktivit podporuje zachování identity národnostních menšin, mezikulturní dialog a společenskou soudržnost.

Metodologicky je práce rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část formuluje rámec pro finanční hodnocení neziskových organizací na základě literární rešerše zahrnující odborné knihy a časopisy. Praktická část využívá finanční analýzu k výpočtu klíčových poměrových ukazatelů, jejichž výsledky jsou vizualizovány prostřednictvím tabulek a grafů vytvořených v programu Excel. Na základě těchto analýz jsou formulovány závěry a doporučení pro zlepšení finanční situace organizace.

Klíčová slova: nezisková organizace, ekonomika neziskové organizace, finanční analýza, zdroje financování, výnosy, náklady, rozvaha, účetní závěrka, kulturní identita

Economics and sources of financing of chosen non-governmental non-profit organization

Abstract

This bachelor's thesis focuses on a detailed analysis and evaluation of the economic situation of the non-profit organization Dům národnostních menšin o.p.s. over the period from 2018 to 2023. The aim of the thesis is to examine the organization's operations through key financial indicators to assess its financial health and sustainability. Furthermore, the thesis focuses on analyzing funding sources, expenditure structure, and the impact of fundraising and ancillary activities on the organization's overall finances. The primary objective is to identify factors influencing the economic stability of Dům národnostních menšin and propose improvements to ensure its long-term financial stability and development. The analysis also includes an assessment of the organization's fulfillment of its cultural and educational objectives, which, through various activities, support the preservation of national minority identities, intercultural dialogue, and social cohesion.

Methodologically, the thesis is divided into theoretical and practical parts. The theoretical part establishes a framework for financial evaluation of non-profit organizations based on a literature review including academic books and journals. The practical part applies financial analysis to calculate key financial ratios, with the results visualized through tables and charts created in Excel. Based on these analyses, conclusions and recommendations are formulated to improve the organization's financial situation.

Keywords: nonprofit organization, nonprofit organization economics, financial analysis, funding sources, revenues, costs, balance sheet, financial statements, cultural identity

Obsah

1	Úvod	10
2	Cíl práce a metodika	11
2.1	Cíl práce	11
2.2	Metodika	11
3	Teoretická část	13
3.1	Charakteristika neziskového sektoru.....	13
3.1.1	Neziskový sektor jako součást národního hospodářství.....	13
3.1.2	Význam a rozměr neziskového sektoru.....	14
3.1.3	Členění a působnost neziskového sektoru	15
3.2	Financování neziskových organizací	16
3.2.1	Zdroje financování.....	16
3.2.2	Fundraising	17
3.2.3	Granty a dotační programy	18
3.2.4	Zdanění neziskových organizací	19
3.3	Finanční analýzy neziskových organizací.....	20
3.3.1	Zdroje finanční analýzy	20
3.3.2	Finanční ukazatele	24
3.3.3	Finanční ukazatele v neziskovém sektoru	29
3.4	Neziskové organizace a kulturní identita	29
3.4.1	Dynamika kultury a procesy kulturní změny	29
3.4.2	Role neziskových organizací v zachování kulturní identity.....	30
3.4.3	Neziskové organizace zabývající se etnickými menšinami v ČR	31
4	Vlastní práce	33
4.1	Základní charakteristika Domu národnostních menšin o.p.s.	33
4.1.1	Struktura společnosti	34
4.1.2	Zaměstnanci.....	35
4.1.3	Fundraising	35
4.2	Struktura celkových výnosů.....	36
4.2.1	Celkové výnosy společnosti za rok 2018	37
4.2.2	Celkové výnosy společnosti za rok 2019	37
4.2.3	Celkové výnosy společnosti za rok 2020	38
4.2.4	Celkové výnosy společnosti za rok 2021	39
4.2.5	Celkové výnosy společnosti za rok 2022	40
4.2.6	Celkové výnosy společnosti za rok 2023	40
4.2.7	Shrnutí výnosů DNM 2018–2023	41

4.2.8	Vedlejší činnosti DNM 2018-2023	43
4.3	Struktura celkových nákladů	44
4.3.1	Celkové náklady společnosti za rok 2018	44
4.3.2	Celkové náklady společnosti za rok 2019	45
4.3.3	Celkové náklady společnosti za rok 2020	46
4.3.4	Celkové náklady společnosti za rok 2021	47
4.3.5	Celkové náklady společnosti za rok 2022	47
4.3.6	Celkové náklady společnosti za rok 2023	48
4.3.7	Shrnutí nákladů Domu národnostních menšin (2018–2023).....	50
4.4	Finanční analýzy	51
4.4.1	Ukazatele rentability.....	51
4.4.2	Ukazatele zadluženosti a aktivity	53
4.4.3	Ukazatele likvidity.....	56
4.4.4	Ukazatel autarkie	57
4.5	Kalkulačka FIKANE	58
4.6	Kulturní a vzdělávací aktivity Domu národnostních menšin	59
5	Zhodnocení výsledků.....	63
6	Závěr	67
	Seznam použitých zdrojů.....	71
7.1	Literatura	71
7.2	Internetové zdroje.....	72
7.3	Seznam tabulek	73
7.4	Seznam grafů.....	73
7.5	Seznam použitých zkratk.....	74
	Přílohy	75

1 Úvod

Neziskový sektor se v České republice stal nedílnou součástí společenského, ekonomického a kulturního života. Jeho význam je zvláště patrný v oblasti, kde se státní a komerční sféra setkávají s omezeními a nejsou schopny efektivně reagovat na specifické potřeby různých komunit. Dům národnostních menšin o.p.s. (DNM) představuje unikátní příklad neziskové organizace, která se zaměřuje na podporu a rozvoj kulturních, jazykových a vzdělávacích aktivit mezi národnostními menšinami v Praze. Jeho činnost je nejen klíčová pro udržování a rozvoj kulturního dědictví jednotlivých národnostních komunit, ale také přispívá k celkové sociální soudržnosti a integraci těchto menšin do širší společnosti.

V kontextu narůstajícího významu neziskových organizací je nezbytné podrobně analyzovat jejich fungování, a to zejména z ekonomického hlediska. Finanční zdraví a udržitelnost těchto organizací jsou kritické faktory, které určují jejich schopnost dlouhodobě naplňovat své poslání a cíle. Dům národnostních menšin je financován z různých zdrojů, včetně grantů, darů a vlastních příjmů, což vyžaduje pečlivé finanční řízení a plánování. Tato bakalářská práce se zaměřuje na detailní finanční analýzu této organizace za období pěti let, a to s cílem poskytnout ucelený obraz o její ekonomické situaci, identifikovat klíčové faktory ovlivňující její finanční stabilitu a navrhnout doporučení pro zlepšení její finanční udržitelnosti.

Výzkum, který tato práce představuje, je postaven na kombinaci teoretického rámce finanční analýzy neziskových organizací a empirické analýzy finančních dat Domu národnostních menšin. Teoretická část práce se věnuje definování klíčových konceptů a metod, které jsou relevantní pro hodnocení finančního zdraví neziskových organizací, zatímco praktická část je zaměřena na aplikaci těchto metod na konkrétní případ DNM. Analýza se bude věnovat nejen tradičním finančním ukazatelům, jako jsou rentabilita, likvidita či zadluženost, ale také specifickým ukazatelům, které jsou relevantní pro neziskový sektor, jako je například ukazatel autarkie či efektivita fundraisingových aktivit.

Výsledky této analýzy mohou být užitečné nejen pro samotný Dům národnostních menšin, ale také pro další neziskové organizace, které se potýkají s podobnými výzvami v oblasti financování a udržitelnosti. Práce tak přispívá k širšímu porozumění tomu, jak neziskové organizace mohou efektivně řídit své finance a jak mohou zajistit dlouhodobou stabilitu a růst, a to i v kontextu neustále se měnících společenských a ekonomických podmínek. Tímto se práce zároveň snaží posílit důvěru v neziskový sektor jako celek a podpořit jeho další rozvoj v České republice.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je podrobně analyzovat a zhodnotit fungování a ekonomickou situaci neziskové organizace Dům národnostních menšin o.p.s. v pětiletém období. Zaměřuje se na klíčové finanční ukazatele s cílem posoudit finanční zdraví a udržitelnost organizace a identifikovat faktory ovlivňující její ekonomickou stabilitu. Na základě zjištěných poznatků budou navržena doporučení ke zlepšení finanční situace organizace. Kromě ekonomické analýzy se práce zabývá i kulturním přínosem Domu národnostních menšin o.p.s., zejména jeho rolí v uchování identity menšin. Zkoumá kulturní a vzdělávací aktivity organizace a jejich vliv na komunitu, s důrazem na multikulturní spolupráci a integraci menšin.

2.2 Metodika

Tato bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je zpracována metodou literární rešerše, kde jsou využity odborné publikace a internetové zdroje. Zaměřuje se na problematiku neziskového sektoru, jeho charakteristiku, financování a význam pro společnost. V teoretické části jsou rozebrány zdroje financování, účetní výkazy a metody finanční analýzy, které jsou aplikovatelné na neziskové organizace. Práce čerpá informace z různých odborných publikací zabývajících se strukturou a financováním neziskových organizací v České republice, včetně prací Šedivého a Medlíkové (2011), Merlíčkové Růžickové (2013) a Boukala (2009). Jsou zde uvedeny klíčové finanční ukazatele používané k měření výkonnosti a stability neziskových organizací, a metodologie výpočtů vychází z prací autorů jako Knápková et al. (2017), Růčková (2021) a Pelikánová (2016). V rámci teoretické části je rovněž popsána role neziskových organizací v podpoře kulturního života menšin, a opírá se o přístupy Bittnerové (2005) a Eriksena (2008), kteří analyzují význam kulturních institucí při podpoře sociální integrace a mezikulturního dialogu.

Praktická část je zaměřena na analýzu finanční situace Domu národnostních menšin o.p.s. v období 2018–2023. K analýze jsou využity veřejně dostupné finanční výkazy organizace, konkrétně rozvaha a výkaz zisku a ztráty, které byly získány z portálu justice.cz (Justice, 2024). Pro zhodnocení ekonomické stability organizace jsou aplikovány finanční ukazatele vycházející z odborných prací. Likvidita je hodnocena pomocí běžné likvidity, pohotové likvidity a okamžité likvidity, přičemž metodologie výpočtu vychází z Růčkové (2021).

Zadluženost organizace a její finanční stabilita jsou analyzovány prostřednictvím ukazatelů celkové zadluženosti a koeficientu samofinancování, a metodologie je převzata z Růčkové (2021). Efektivita správy finančních zdrojů organizace je hodnocena pomocí ukazatelů aktivity, konkrétně doby obratu pohledávek a doby obratu závazků, které vycházejí z metodologie Knápkové et al. (2017). Rentabilita organizace je měřena prostřednictvím ukazatelů ROA, ROE a ROS, přičemž metodologie jejich výpočtu je převzata z Knápkové et al. (2017). Míra finanční soběstačnosti organizace je hodnocena prostřednictvím ukazatele autarkie, který vychází z metodologie Knápkové et al. (2017). Výpočty těchto ukazatelů jsou zpracovány v programu Microsoft Excel a vizualizovány v podobě tabulek a grafů. Pro podrobnější analýzu finanční situace organizace je využita kalkulačka FIKANE, která umožňuje detailní hodnocení finančního zdraví neziskové organizace (FIKANE,2024).

Praktická část se také věnuje zkoumání kulturního a vzdělávacího přínosu organizace. Na příkladu vietnamské menšiny jsou analyzovány aktivity organizace, jejich dopad na komunitu a význam pro podporu mezikulturní spolupráce. Kulturní část výzkumu využívá prvky kvalitativní analýzy, a to zejména prostřednictvím analýzy dokumentů a dostupných materiálů organizace, které popisují realizované aktivity, jejich zaměření a dosažené cíle.

Na závěr práce je provedeno celkové hodnocení výsledků finanční analýzy a vypracována doporučení pro zlepšení finanční stability organizace a její další rozvoj.

3 Teoretická část

3.1 Charakteristika neziskového sektoru

Tato kapitola se zaměřuje na neziskový sektor, jeho roli v národním hospodářství a jeho přínosy pro společnost. Věnuje se jeho významu a rozměru, včetně schopnosti mobilizovat různé zdroje a podporovat občanskou angažovanost. Dále popisuje členění neziskových organizací podle jejich právní formy a zaměření, stejně jako jejich působnost na lokální, národní i mezinárodní úrovni.

3.1.1 Neziskový sektor jako součást národního hospodářství

Neziskový sektor představuje významnou součást národního hospodářství, jehož role se neustále rozšiřuje v reakci na potřeby společnosti. Podle Boukala (2009) plní neziskové organizace v České republice, podobně jako v mnoha dalších zemích, důležité funkce, které často nejsou dostatečně pokryty státními nebo komerčními subjekty. Zaměřují se na oblasti, jako je sociální péče, vzdělávání, kultura, ochrana životního prostředí nebo podpora občanských práv, a jejich činnost je klíčová pro udržení sociálního kapitálu a rozvoj občanské společnosti.

Merlíčková Růžicková (2013) zdůrazňuje, že neziskový sektor přispívá k ekonomické stabilitě a sociální soudržnosti prostřednictvím poskytování služeb, které mají často zásadní význam pro určité skupiny obyvatel, jako jsou senioři, zdravotně postižení, menšiny nebo lidé ohrožení sociálním vyloučením. Tím, že tyto organizace reagují na specifické potřeby, které by jinak zůstaly nezohledněné, pomáhají vyrovnávat sociální nerovnosti a podporují integraci marginalizovaných skupin do společnosti.

Z ekonomického hlediska hraje neziskový sektor rovněž důležitou roli v zaměstnanosti a tvorbě hrubého domácího produktu (HDP). Jak uvádí Pelikánová (2016), i když podíl neziskového sektoru na HDP může být relativně malý ve srovnání s jinými sektory, jeho přínos je významný především v oblastech, kde státní nebo soukromý sektor selhává. Neziskové organizace zaměstnávají tisíce lidí a jejich činnost je často spolufinancována z veřejných rozpočtů, darů a grantů, což znamená, že přispívají k oběhu peněz v ekonomice a posilují celkovou ekonomickou stabilitu.

Šedivý a Medlíková (2012) poukazují na další důležitou funkci neziskového sektoru – jeho schopnost mobilizovat dobrovolníky, což přináší nejen ekonomické, ale i sociální výhody. Dobrovolnická práce sice není přímo vyčíslitelná v ekonomických ukazatelích, ale přispívá k

budování společenské soudržnosti a posilování komunitních vazeb. Neziskové organizace vytvářejí příležitosti pro aktivní občanskou angažovanost a podněcují solidaritu mezi jednotlivými sociálními skupinami.

Neziskový sektor tedy nejenže doplňuje činnosti státu a trhu, ale často také vytváří nové formy společenské angažovanosti a solidarity, které jsou klíčové pro udržení demokratických hodnot a podporu aktivního občanství. Jak uvádí Rektořík (2010), jeho význam jako součásti národního hospodářství nelze podceňovat, a to jak z pohledu ekonomického přínosu, tak z pohledu podpory sociální stability a rozvoje občanské společnosti.

3.1.2 Význam a rozměr neziskového sektoru

Rozměr neziskového sektoru lze měřit nejen počtem registrovaných organizací, ale také rozsahem aktivit, které tyto organizace vykonávají. V České republice existuje široké spektrum neziskových organizací, které zahrnují občanská sdružení, nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti a další formy (Boukal, 2009). Tyto organizace se angažují v různých oblastech veřejného života, od poskytování sociálních služeb, přes podporu kultury a vzdělávání, až po ochranu životního prostředí a prosazování lidských práv.

Šedivý a Medlíková (2011) uvádějí, že jedním z klíčových aspektů neziskového sektoru je jeho schopnost mobilizovat zdroje z různých oblastí, včetně veřejných a soukromých financí, dobrovolnické práce a darů. Tato diverzifikace zdrojů umožňuje neziskovým organizacím udržovat stabilitu a nezávislost, což je nezbytné pro jejich dlouhodobou udržitelnost a schopnost plnit své poslání. Například fundraising a grantové programy jsou často klíčovými nástroji pro financování projektů, které mají významný dopad na společnost.

Merlíčková Růžičková (2013) zdůrazňuje, že význam neziskového sektoru se dále projevuje i v jeho schopnosti posilovat občanskou společnost a podporovat participaci obyvatel na veřejném životě. Neziskové organizace často fungují jako platformy pro občanskou angažovanost, poskytují prostor pro dialog mezi různými skupinami a umožňují lidem zapojit se do řešení problémů, které se jich bezprostředně týkají. Tímto způsobem přispívají k posilování demokracie a sociální soudržnosti.

Rozměr neziskového sektoru lze tedy chápat nejen kvantitativně, tedy v počtu organizací či objemu finančních prostředků, ale i kvalitativně, tj. ve smyslu jeho dopadu na společnost, schopnosti vytvářet hodnoty a podporovat občanskou angažovanost. Jak uvádí Krechovská (2018), neziskový sektor tak představuje klíčovou složku národního hospodářství, která významně přispívá k rozvoji a stabilitě společnosti.

3.1.3 Členění a působnost neziskového sektoru

Neziskový sektor v České republice je charakterizován různorodostí organizací, které se liší svým právním statutem, zaměřením a způsobem financování. Tato různorodost odráží širokou škálu potřeb a zájmů, na které neziskové organizace reagují. Z hlediska právní formy lze neziskové organizace rozdělit na několik hlavních kategorií, mezi něž patří občanská sdružení (nyní spolky), nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti a církevní právnické osoby (Boukal, 2009).

Občanská sdružení (spolky) jsou nejrozšířenější formou neziskových organizací a jejich činnost je založena na dobrovolné spolupráci jednotlivců, kteří sdílejí společný zájem. Tyto organizace mají široké pole působnosti, od sportu, kultury, ochrany přírody až po sociální služby. Jejich hlavní výhodou je jednoduchost založení a možnost pružně reagovat na potřeby svých členů a komunity (Pelikánová, 2016).

Nadace a nadační fondy spravují majetek a využívají jeho výnosy k podpoře obecně prospěšných cílů. Zatímco nadace mají povinnost spravovat určitý majetek, který tvoří jejich základní jmění, nadační fondy mohou hospodařit i s menšími finančními prostředky a jejich zakládání je administrativně méně náročné (Pelikánová, 2016). Tyto organizace se často zaměřují na podporu vzdělávacích, kulturních a charitativních projektů, přičemž jejich financování pochází zejména z darů a grantů.

Obecně prospěšné společnosti (o.p.s.) jsou právnické osoby, jejichž hlavním cílem je poskytování obecně prospěšných služeb. Na rozdíl od nadací nebo nadačních fondů nemusí spravovat vlastní majetek, ale jejich činnost je financována především z příspěvků, grantů a darů (Pelikánová, 2016). Obecně prospěšné společnosti hrají významnou roli v poskytování služeb v oblastech, kde je potřeba dlouhodobá a stabilní podpora, jako je sociální péče, vzdělávání nebo zdravotnictví.

Církevní právnické osoby představují specifickou kategorii neziskových organizací, které jsou zřízeny církvemi a náboženskými společnostmi k plnění jejich duchovních, sociálních a charitativních úkolů. Tyto organizace často spravují školy, nemocnice, charitativní zařízení nebo se věnují misijní činnosti. Jejich financování je většinou zajišťováno z církevních zdrojů, státních dotací a dobrovolných příspěvků věřících (Pelikánová, 2016).

Působnost neziskového sektoru se neomezuje pouze na určitou geografickou oblast nebo specifickou cílovou skupinu. Neziskové organizace působí na lokální, regionální, národní i mezinárodní úrovni, přičemž jejich činnost může být zaměřena jak na specifické komunity, tak na širokou veřejnost, díky této rozmanitosti mají neziskové organizace možnost reagovat na

široké spektrum potřeb a problémů, které se vyskytují v různých částech společnosti, a přispívat tak k jejímu komplexnímu rozvoji (Šedivý a Medlíková, 2011).

3.2 Financování neziskových organizací

Tato kapitola se zaměřuje na klíčové aspekty financování neziskových organizací. Nejprve jsou popsány hlavní zdroje financování, jako jsou členské příspěvky, dary, příjmy z vlastní činnosti, granty a dotace. Následně je rozebrán fundraising jako strategický proces získávání finančních prostředků a budování dlouhodobých vztahů s dárci. Dále kapitola zahrnuje subvence a dotační programy jako zásadní zdroje podpory neziskových organizací a jejich projektů. Závěrem se věnuje problematice zdanění neziskových organizací, které je ovlivněno povahou jejich činností a právním statutem.

3.2.1 Zdroje financování

Financování neziskových organizací je klíčovým aspektem jejich existence a schopnosti plnit své poslání. Zdroje financování neziskových organizací jsou často rozmanité a vyžadují pečlivé plánování a řízení, aby bylo možné zajistit dlouhodobou udržitelnost a stabilitu těchto organizací. Podle Pelikánové (2016) je základním rysem neziskových organizací jejich orientace na dosažení společenského prospěchu, nikoli zisku, což ovlivňuje i strukturu jejich příjmů a výdajů.

Jak uvádí Boukal (2009), mezi hlavní zdroje financování neziskových organizací patří příspěvky členů, dary od fyzických a právnických osob, příjmy z vlastní činnosti, granty a dotace. Každý z těchto zdrojů má svá specifika a vyžaduje odlišné přístupy k jejich získávání a správě. Příspěvky členů jsou tradičním zdrojem příjmů zejména u občanských sdružení a spolků, kde členové pravidelně přispívají na činnost organizace. Tyto příspěvky často představují stabilní, i když omezený zdroj financí, který je důležitý pro pokrytí základních provozních nákladů organizace.

Dary od fyzických a právnických osob tvoří další významnou složku příjmů neziskových organizací. Tyto dary mohou být jednorázové nebo pravidelné a často se na ně vztahují daňové úlevy, které motivují dárci k podpoře neziskového sektoru. Důležitým aspektem je zde budování vztahů s dárci, což zahrnuje transparentnost, pravidelné informování o využití darů a ukazování konkrétních výsledků činnosti organizace (Šedivý a Medlíková, 2012).

Jak uvádí Jošt (2019), příjmy z vlastní činnosti zahrnují prodej zboží a služeb, které jsou v souladu s posláním organizace. Například některé neziskové organizace provozují kavárny, obchody se suvenýry nebo organizují kulturní a vzdělávací akce, jejichž výnosy přispívají k financování dalších aktivit organizace. Tento zdroj financování je výhodný zejména pro organizace, které mají kapacitu vytvářet hodnoty, jež lze zpeněžit, aniž by to ohrozilo jejich hlavní cíle.

Granty a dotace, které budou podrobněji rozebrány v následujících kapitolách, představují často nejvýznamnější zdroj příjmů, zejména pro větší neziskové organizace (Pelikánová, 2016). Tyto prostředky jsou získávány na základě projektových návrhů a jsou často podmíněny splněním specifických požadavků a cílů. Správné řízení těchto zdrojů vyžaduje vysokou úroveň administrativních dovedností a schopnost efektivně řídit projekty, což je klíčové pro zajištění udržitelnosti organizace.

3.2.2 Fundraising

Fundraising je proces získávání finančních prostředků, které jsou nezbytné pro plnění poslání neziskových organizací. Vzhledem k tomu, že neziskové organizace nemají za cíl generovat zisk, musí se spoléhat na vnější zdroje financování, a právě fundraising hraje v tomto procesu klíčovou roli. Jak uvádějí Šedivý a Medlíková (2012), úspěšný fundraising vyžaduje nejen schopnost identifikovat a oslovit potenciální dárce, ale také vybudovat a udržovat dlouhodobé vztahy založené na důvěře a společných hodnotách.

Podle Víta (2015) existuje několik základních strategií a technik fundraisingu, které mohou neziskové organizace využít. Patří mezi ně přímé oslovení dárců, organizace fundraisingových akcí, kampaně na sociálních sítích, grantové žádosti, crowdfunding a budování dlouhodobých partnerství s korporacemi nebo nadacemi. Každá z těchto strategií má své výhody a nevýhody a je vhodná pro různé typy organizací a projekty.

Přímé oslovení dárců je tradiční a často velmi efektivní metoda, kdy organizace přímo kontaktují jednotlivce či firmy s žádostí o finanční podporu (Pelikánová, 2016). Tato metoda vyžaduje schopnost dobře komunikovat hodnoty a potřeby organizace a zároveň nabídnout dárce jasný přehled o tom, jak budou jejich prostředky využity. Tento přístup je úspěšný především u organizací, které mají již vybudovanou silnou komunitu podporovatelů.

Fundraisingové akce, jako jsou benefiční koncerty, aukce nebo charitativní večery, jsou další populární metodou, která kombinuje získávání finančních prostředků s posilováním povědomí o činnosti organizace (Šedivý a Medlíková, 2011). Tyto akce mohou být velmi

efektivní, pokud jsou dobře zorganizované a pokud se na nich podaří zapojit významné osobnosti či širokou veřejnost.

Rostoucí význam mají také online platformy a sociální sítě, kde mohou neziskové organizace oslovit širší publikum a zapojit nové dárce prostřednictvím crowdfundingových kampaní nebo online darovacích stránek. Pelikánová (2016) zdůrazňuje, že tento přístup je obzvláště efektivní při oslovování mladších generací, které jsou více nakloněny digitální komunikaci a ochotny přispívat menšími částkami na projekty, které je oslovují.

Podle Jošta (2019) budování dlouhodobých partnerství s korporacemi a nadacemi představuje další důležitý aspekt fundraisingu. Tato partnerství mohou zahrnovat nejen finanční příspěvky, ale také in-kind dary, odbornou podporu nebo zapojení zaměstnanců do dobrovolnických aktivit. Korporace často hledají způsoby, jak zlepšit svůj veřejný obraz a zároveň přispět k rozvoji společenské odpovědnosti, což nabízí neziskovým organizacím příležitost navázat prospěšné vztahy.

Fundraising tedy není pouze o získávání peněz, ale také o budování vztahů, komunikaci hodnot a posilování pozice organizace v očích veřejnosti. Úspěšná fundraisingová strategie může výrazně přispět k udržitelnosti neziskové organizace a umožnit jí dosahovat svých cílů v dlouhodobém horizontu.

3.2.3 Granty a dotační programy

Granty a dotační programy představují pro neziskové organizace jeden z nejvýznamnějších způsobů financování, který jim umožňuje realizovat projekty s přímým dopadem na společnost. Tyto finanční prostředky poskytují nejen státní instituce a místní samosprávy, ale i evropské a mezinárodní fondy. Význam dotací spočívá především v jejich schopnosti podporovat dlouhodobé rozvojové cíle organizací a zajistit jejich stabilitu v prostředí, kde je finanční udržitelnost často výzvou (Merlíčková Růžičková, 2013).

Finanční podpora z grantů je zpravidla účelově vázaná, což znamená, že organizace musí splnit konkrétní podmínky stanovené poskytovatelem. Proces žádání o granty a dotace vyžaduje pečlivé plánování, precizní rozpočtování a detailní definici cílů projektu. Jak uvádí Pelikánová (2016), dobře zpracovaná žádost nejen zvyšuje šance na úspěch, ale také usnadňuje následnou realizaci a vyúčtování projektu. Každý grantový program má vlastní hodnoticí kritéria, která reflektují zaměření daného poskytovatele financí, a neziskové organizace proto musí pečlivě analyzovat, zda jejich projekt odpovídá těmto požadavkům.

Podle Boukala (2009) jsou granty často zaměřeny na specifické oblasti, jako jsou vzdělávání, sociální služby, ochrana životního prostředí či kulturní aktivity. Vzhledem k tomu,

že dotační prostředky bývají časově omezené, organizace čelí výzvě udržitelnosti svých projektů i po skončení financování. Tato skutečnost podtrhuje důležitost dlouhodobé finanční strategie a snahy o diverzifikaci zdrojů příjmů, což potvrzují i Šedivý a Medlíková (2012), kteří zdůrazňují, že spoléhat se výhradně na dotace může být rizikové.

Důležitým aspektem grantového financování je také administrativní náročnost. Neziskové organizace musí vést podrobnou dokumentaci o využití přidělených prostředků a dodržovat přísná pravidla vyúčtování. Nedostatečné řízení finančních toků nebo nesplnění formálních požadavků může vést ke ztrátě získaných prostředků nebo dokonce k nutnosti jejich vrácení, jak upozorňuje Jošt (2019).

Ačkoliv granty a dotační programy mohou výrazně přispět k finanční stabilitě organizací, závislost na těchto zdrojích může být problematická. Proto je klíčové, aby neziskové organizace kromě grantového financování hledaly i další způsoby získávání prostředků, například prostřednictvím fundraisingu či spolupráce se soukromým sektorem. Jak konstatuje Rektořík (2010), kombinace více zdrojů financování je nejeftivnějším způsobem, jak zajistit dlouhodobou stabilitu organizace a snížit její závislost na jednorázových dotačních příspěvcích.

3.2.4 Zdanění neziskových organizací

Zdanění neziskových organizací je komplexní oblast, která se řídí specifickými právními předpisy a závisí na charakteru činnosti organizace, stejně jako na její právní formě. I když neziskové organizace nejsou primárně zaměřeny na dosažení zisku, mohou být přesto povinny platit určité daně v závislosti na druhu jejich aktivit a na tom, zda generují příjmy z činností, které jsou považovány za podnikatelské. Jak uvádí Merlíčková Růžicková (2013), klíčovým faktorem je rozlišení mezi veřejně prospěšnými aktivitami a podnikatelskou činností, neboť daňová povinnost neziskových organizací závisí právě na tomto vymezení.

Podle Pelikánové (2016) mohou být neziskové organizace, které se věnují veřejně prospěšným činnostem, v některých případech osvobozeny od daně z příjmů, pokud tyto příjmy pocházejí z aktivit, které přímo souvisejí s jejich hlavním posláním. Příkladem mohou být příjmy z členských příspěvků, darů, dotací nebo grantů. Tyto příjmy jsou obvykle osvobozeny od zdanění, což organizacím umožňuje soustředit více prostředků na jejich hlavní činnost.

Pokud však nezisková organizace provozuje vedlejší činnost, která je považována za podnikatelskou, například provozování kavárny, prodej zboží nebo poskytování služeb za úplatu, může být povinna platit daň z příjmů. Jak uvádí Šedivý a Medlíková (2011), v tomto případě se zdanění vztahuje na zisk generovaný touto činností, který není osvobozen od daně.

Podnikatelská činnost musí být vedena odděleně od hlavní činnosti a zisk z ní musí být použit výhradně k podpoře a rozvoji hlavního poslání organizace.

Kromě daně z příjmů mohou být neziskové organizace povinny platit i další daně, jako je daň z přidané hodnoty (DPH), daň z nemovitostí, nebo odvody za zaměstnance (Vít, 2015). Registrace k DPH je povinná pro ty neziskové organizace, jejichž obrat z podnikatelských činností přesáhne zákonem stanovený limit. Pokud je organizace plátcem DPH, musí odvádět daň z přidané hodnoty na své zdanitelné plnění, avšak současně si může nárokovat odpočet DPH na vstupu, pokud se jedná o náklady spojené s podnikatelskou činností.

Důležitou roli v oblasti zdanění hraje také účetní a daňová evidence. Neziskové organizace jsou povinny vést řádnou účetní evidenci, která musí přesně odrážet finanční transakce organizace, včetně rozdělení na činnosti osvobozené od daně a činnosti podléhající zdanění. Správná daňová a účetní evidence je klíčová pro zajištění souladu s právními předpisy a pro minimalizaci rizika sankcí za nesprávné nebo neúplné daňové přiznání (Pelikánová, 2016).

Vzhledem ke složitosti daňových povinností neziskových organizací je často nezbytné, aby tyto organizace spolupracovaly s odborníky na účetnictví a daně, kteří mají zkušenosti s neziskovým sektorem. Tato spolupráce může pomoci nejen v oblasti zajištění souladu s daňovými předpisy, ale také v optimalizaci daňové zátěže, což umožní organizaci využít co nejvíce prostředků na její hlavní činnost.

3.3 Finanční analýzy neziskových organizací

Tato kapitola se zaměřuje na způsoby finanční analýzy neziskových organizací, které jsou klíčové pro hodnocení jejich ekonomické stability a efektivity. Nejprve se věnuje zdrojům pro finanční analýzu, jako jsou základní účetní výkazy, včetně rozvahy a výsledovky. Kapitola také zahrnuje přehled finančních ukazatelů, které jsou nezbytné pro měření výkonnosti, stability a efektivity organizace v různých oblastech jejího hospodaření.

3.3.1 Zdroje finanční analýzy

Finanční analýza neziskových organizací se opírá o několik základních účetních výkazů, které poskytují klíčové informace o finanční situaci a výkonnosti organizace. Tyto výkazy jsou součástí účetní závěrky a zahrnují rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohy k účetní závěrce. Jak uvádí Růčková (2021), finanční výkaznictví neziskových organizací se liší od podnikatelského

sektoru, protože jeho hlavním cílem není sledování zisku, ale zajištění transparentnosti v hospodaření a efektivního využívání finančních zdrojů.

Rozvaha (balance) je jedním z hlavních nástrojů finanční analýzy. Zobrazuje stav aktiv, pasiv a vlastního kapitálu organizace k určitému datu (Pelikánová, 2016). Rozvaha poskytuje přehled o tom, jaké zdroje organizace vlastní (aktiva) a jak jsou tyto zdroje financovány (pasiva a vlastní kapitál). Analýza rozvahy umožňuje identifikovat strukturu majetku a závazků organizace a hodnotit její finanční stabilitu. Například porovnání krátkodobých aktiv a závazků poskytuje informace o likviditě organizace, zatímco poměr vlastního kapitálu k celkovým aktivům může naznačovat míru zadluženosti organizace (Knápková et al., 2017).

Rozvaha neziskové organizace se liší od rozvahy podnikatelských subjektů zejména v tom, že její primární funkcí není vykazování zisku, ale transparentní správa a využití dostupných zdrojů. Struktura rozvahy u těchto organizací odpovídá vyhlášce č. 504/2002 Sb., která stanovuje specifické účetní postupy pro vybrané účetní jednotky.

Tabulka 1: Rozvaha neziskové organizace

Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 504/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů ROZVAHA (BALANCE) ke dni 31. prosince 2024 (v celých tis. Kč) Název a sídlo účetní jednotky				
IČO				
0				
AKTIVA		Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
a		b	1	2
A.	Dlouhodobý majetek celkem (ř. 02 + 10 + 21 + 28)	1	0	0
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 03 až 09)	2	0	0
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem (ř. 11 až 20)	10	0	0
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 22 až 27)	21	0	0
A.IV.	Oprávký k dlouhodobému majetku celkem (ř. 29 až 39)	28	0	0
B.	Krátkodobý majetek celkem (ř. 41 + 51 + 71 + 79)	40	0	0
B.I.	Zásoby celkem (ř. 42 až 50)	41	0	0
B.II.	Pohledávky celkem (ř. 52 až 70)	51	0	0
B.III.	Krátkodobý finanční majetek celkem (ř. 72 až 78)	71	0	0
B.IV.	Jiná aktiva celkem (ř. 80 + 81)	79	0	0
AKTIVA CELKEM (ř. 1 + 40)		82	0	0
Kontrolní číslo (ř. 1 až 83)		997	0	0

PASIVA		Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
c		d	3	4
A.	Vlastní zdroje celkem (ř. 84 + 88)	83	0	0
A.I.	Jmění celkem (ř. 85 až 87)	84	0	0
A.II.	Výsledek hospodaření celkem (ř. 89 až 91)	88	0	0
B.	Cizí zdroje celkem (ř. 93 + 95 + 103 + 127)	92	0	0
B.I.	Rezervy celkem (ř. 94)	93	0	0
B.II.	Dlouhodobé závazky celkem (ř. 96 až 102)	95	0	0
B.III.	Krátkodobé závazky celkem (ř. 104 až 126)	103	0	0
B.IV.	Jiná pasiva celkem (ř. 128 + 129)	127	0	0
	PASIVA CELKEM (ř. 83 + 92)	130	0	0
	Kontrolní číslo (ř. 83 až 130)	998	0	0

Formulář zpracovala ASPEKT HM, daňová, účetní a auditorská kancelář, www.danovapriznani.cz, business.center.cz

3

Zdroj: Aspekt HM, 2024

Výkaz zisku a ztráty (výsledovka) je dalším klíčovým dokumentem, který poskytuje přehled o hospodaření organizace za určité období (Pelikánová, 2016). Tento výkaz zahrnuje veškeré náklady a výnosy, na jejichž základě lze určit hospodářský výsledek. Hospodářský výsledek může být kladný (zisk) nebo záporný (ztráta). Zisk lze rozdělit na hrubý zisk a čistý zisk. Hrubý zisk je rozdíl mezi výnosy a náklady bez odečtení daní a dalších povinných odvodů. Čistý zisk je pak konečný zisk po odečtení všech závazků, včetně daní z příjmů. Pro neziskové organizace je důležité sledovat, zda jejich výnosy pokrývají provozní náklady a zda jsou schopny generovat dostatečné zdroje na financování svých aktivit. Analýza výsledovky může také odhalit, které zdroje příjmů a typy nákladů mají největší dopad na finanční výkonnost organizace.

Tabulka 2: Výkaz zisku a ztráty neziskové organizace

Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 504/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů		VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY		Název a sídlo účetní jednotky	
		ke dni 31. prosince 2024			
		(v celých tis. Kč)			
		IČO			
		0			
Číslo řádku	Název položky	Číslo řádku	činnost hlavní	činnost hospodářská	celkem
			1	2	3
A.	Náklady (ř. 39)	1	0	0	0
A.I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby celkem (ř. 3 až 8)	2	0	0	0
A.II.	Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace materiálu, zboží, vnitroorganizačních služeb a dlouhodobého majetku (ř. 10 až 12)	9	0	0	0
A.III.	Osobní náklady celkem (ř. 14 až 18)	13	0	0	0
A.IV.	Daně a poplatky celkem (ř. 20)	19	0	0	0
A.V.	Ostatní náklady celkem (ř. 22 až 28)	21	0	0	0
A.VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek celkem (ř. 30 až 34)	29	0	0	0
A.VII.	Poskytnuté příspěvky celkem (ř. 36)	35	0	0	0
A.VIII.	Daň z příjmů celkem (ř. 48)	37	0	0	0
	NÁKLADY CELKEM	39	0	0	0
B.	Výnosy (ř. 67)	40	0	0	0
B.I.	Provozní dotace (ř. 42)	41	0	0	0
B.II.	Přijaté příspěvky celkem (ř. 44 až 46)	43	0	0	0
B.III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem (ř. 48 až 50)	47	0	0	0
B.IV.	Ostatní výnosy celkem (ř. 52 až 57)	51	0	0	0
B.V.	Tržby z prodeje majetku celkem (ř. 59 až 63)	58	0	0	0
	VÝNOSY CELKEM	64	0	0	0
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PŘED ZDANĚNÍM (ř. 39–64 + 38)	65	0	0	0
A.VIII.29	Daň z příjmů (591)	66	0	0	0
D.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PO ZDANĚNÍ (ř. 65–66)	67	0	0	0
	Kontrolní číslo (ř. 1–67)	999	0	0	0

Formulář zpracovala ASPEKT HM, daňová, účetní a auditorská kancelář, www.danovapriznani.cz, business.center.cz

4

Zdroj: Aspekt HM, 2024

Přílohy k účetní závěrce doplňují výše uvedené výkazy a poskytují další vysvětlující informace o metodách účetnictví, významných účetních operacích a událostech, které mohou mít vliv na finanční situaci organizace (Pelikánová, 2016). Přílohy mohou obsahovat detailní rozpis jednotlivých položek z rozvahy, výsledovky nebo cash-flow, a také informace o

závazcích, pohledávkách, majetku nebo jiných významných transakcích. Tyto informace jsou klíčové pro úplné pochopení finanční situace organizace a pro správnou interpretaci účetních výkazů.

3.3.2 Finanční ukazatele

Finanční ukazatele jsou klíčovými nástroji pro kvantitativní hodnocení finanční výkonnosti a stability neziskových organizací. Pomocí těchto ukazatelů lze analyzovat různé aspekty finančního hospodaření, což poskytuje důležité informace pro strategické rozhodování a plánování. Níže jsou podrobně popsány základní ukazatele, které se běžně používají při finanční analýze neziskových organizací.

Ukazatel rentability

Ukazatel rentability měří schopnost organizace generovat přebytek (zisk) z poskytnutých služeb a aktivit ve vztahu k jejím celkovým výnosům. Tento ukazatel je pro neziskové organizace důležitý, i když jejich primárním cílem není dosažení zisku, ale zajištění udržitelnosti a financování jejich činností. Jak uvádí Růčková (2021), rentabilita může být vyjádřena jako poměr přebytku z provozní činnosti k celkovým výnosům nebo jako poměr provozního přebytku k celkovým nákladům. Vysoká rentabilita znamená, že organizace efektivně využívá své zdroje k dosažení svých cílů, zatímco nízká rentabilita může signalizovat problémy s efektivitou nebo finančním řízením. Ukazatele rentability zahrnují ukazatele jako ROA (Return on Assets), ROE (Return on Equity) a ROS (Return on Sales). Tyto ukazatele se běžně používají k měření výkonnosti organizace a její schopnosti efektivně využívat své zdroje.

ROA (Return on Assets): Tento ukazatel se počítá jako poměr čistého zisku k celkovým aktivům organizace. Vyjadřuje, jak efektivně organizace využívá svá aktiva ke generování zisku. Čím vyšší je hodnota ROA, tím lépe organizace využívá svá aktiva k dosažení finančního přebytku. ROA lze vypočítat pomocí vzorce:

$$ROA = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{aktiva celkem}}$$

Zdroj: Knápková et al., 2017

ROE (Return on Equity): ROE měří schopnost organizace generovat zisk z vlastního kapitálu. Tento ukazatel je zvláště důležitý pro posouzení efektivity využívání prostředků, které byly do organizace vloženy. Vyšší hodnota ROE značí lepší návratnost investic vlastního kapitálu. ROE lze vypočítat pomocí vzorce:

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Zdroj: Knápková et al., 2017

ROS (Return on Sales): Ukazatel ROS měří, jaký podíl z každé koruny tržeb zůstane organizaci jako zisk. Vyjadřuje efektivitu ziskovosti v rámci jejího prodeje. Vyšší hodnota ROS znamená vyšší efektivitu z hlediska generování zisku z tržeb. ROS lze vypočítat následovně:

$$ROS = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}}$$

Zdroj: Knápková et al., 2017

Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti poskytují informace o tom, do jaké míry je organizace závislá na externím financování, tj. na půjčkách, úvěrech nebo jiných formách závazků. Mezi nejčastěji používané ukazatele patří poměr celkových závazků k celkovým aktivům, který vyjadřuje podíl cizího kapitálu na financování organizace, a poměr dlouhodobých závazků k vlastnímu kapitálu, který ukazuje, jaká část dlouhodobých závazků je kryta vlastními zdroji (Knápková et al., 2017). Vysoká míra zadluženosti může být riziková, protože zvyšuje závislost organizace na externích věřitelích a snižuje její finanční stabilitu. Naopak nízká zadluženost signalizuje větší finanční autonomii a nižší riziko platební neschopnosti.

Celková zadluženost (Debt ratio): Ukazatel celkové zadluženosti se vypočítává jako poměr celkových závazků (cizího kapitálu) k celkovým aktivům organizace. Tento ukazatel udává, jakou část aktiv organizace financuje cizí kapitál. Vzorec pro výpočet celkové zadluženosti je:

$$\text{Debt ratio} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Zdroj: Růčková, 2021

Tento ukazatel je důležitý pro hodnocení míry závislosti organizace na externím financování. Vyšší hodnota ukazatele naznačuje vyšší zadluženost, což může znamenat větší finanční riziko a nižší stabilitu (Růčková, 2021).

Koeficient samofinancování (Equity Ratio): Tento ukazatel měří podíl vlastního kapitálu na celkových aktivech organizace a je ukazatelem finanční samostatnosti organizace.

Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím více financování pochází z vlastních zdrojů, což obvykle znamená menší závislost na externích věřitelích a vyšší finanční stabilitu. Vzorec pro výpočet koeficientu samofinancování je:

$$\text{Equity ratio} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Zdroj: Růčková, 2021

Vyšší hodnota koeficientu samofinancování znamená, že organizace je méně závislá na cizím kapitálu a může být považována za finančně zdravější a stabilnější (Růčková, 2021).

Ukazatel likvidity

Ukazatel likvidity hodnotí schopnost organizace pokrýt své krátkodobé závazky pomocí svých krátkodobých aktiv. Existuje několik typů likviditních ukazatelů, z nichž nejznámější jsou běžná likvidita, pohotová likvidita a okamžitá likvidita.

Běžná likvidita (L3) se počítá jako poměr oběžných aktiv ke krátkodobým závazkům a udává, kolikrát jsou oběžná aktiva schopna pokrýt krátkodobé závazky. Doporučené rozmezí běžné likvidity je 1,5–2,5 (Knápková et al., 2017). Vzorec pro výpočet běžné likvidity je:

$$\text{Běžná likvidita (L3)} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Zdroj: Růčková, 2021

Pohotová likvidita (L2) vyjadřuje schopnost organizace splnit krátkodobé závazky pomocí nejlikvidnějších aktiv – peněžních prostředků, finančního majetku a krátkodobých pohledávek. Optimální hodnota ukazatele L2 se pohybuje mezi 1,0–1,5 (Knápková et al., 2017). Vzorec pro výpočet pohotové likvidity je:

$$L2 = \frac{(\text{peněž. prostředky} + \text{finanční majetek} + \text{krátkodobé pohledávky})}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Zdroj: Růčková, 2021

Vyšší hodnota pohotové likvidity znamená, že organizace je schopna rychleji pokrýt své závazky, což přispívá k vyšší finanční stabilitě (Růčková, 2021).

Okamžitá likvidita (L1) je nejprísnejší ukazatel likvidity, protože bere v úvahu pouze hotovost a peněžní ekvivalenty v porovnání s krátkodobými závazky. Tento ukazatel poskytuje informace o tom, jak rychle může organizace splatit své závazky pouze s hotovostními

prostředky. Ukazatel L1 by se měl pohybovat v rozmezí 0,2–0,5. Vyšší hodnoty mohou naznačovat neefektivní využití finančních prostředků (Knápková et al., 2017).

Vzorec pro výpočet okamžité likvidity je:

$$\text{Okamžitá likvidita (L1)} = \frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Zdroj: Růčková, 2021

Okamžitá likvidita ukazuje skutečně pohotovou schopnost organizace splatit své krátkodobé závazky bez potřeby jakékoli další konverze aktiv (Růčková, 2021).

Optimální úroveň likvidity závisí na charakteru činností organizace, ale obecně platí, že příliš nízká likvidita může vést k problémům s platební schopností, zatímco příliš vysoká likvidita může znamenat neefektivní využití zdrojů. Udržení správné úrovně likvidity je klíčové pro finanční stabilitu organizace a pro její schopnost dostat svým krátkodobým finančním závazkům.

Ukazatel autarkie

Ukazatel autarkie měří míru soběstačnosti organizace v závislosti na externích zdrojích financování. Tento ukazatel se vypočítává jako podíl vlastních příjmů organizace (např. příjmů z činností, členských příspěvků) na jejích celkových příjmech. Vyšší hodnota ukazatele autarkie naznačuje, že organizace je méně závislá na externích financích, jako jsou dotace, granty nebo dary, a že je schopna generovat dostatečné vlastní příjmy pro zajištění své činnosti. Podle Knápkové (2017) by měl ukazatel autarkie dosáhnout ideálně hodnoty 100 %, což značí, že organizace je schopna úplně pokrývat své náklady z vlastních výnosů. Jestliže výsledek tohoto ukazatele nesplňuje tuto normu, signalizuje to potenciální nedostatečnost v generování prostředků k úhradě nákladů.

Pro neziskové organizace je vysoká míra autarkie výhodná, protože snižuje riziko finanční nejistoty spojené s výpadkem externích zdrojů financování.

Ukazatelé aktivity

Ukazatelé aktivity hodnotí efektivitu využívání aktiv organizace. Mezi nejčastěji používané ukazatele patří doba obratu aktiv a doba obratu pohledávek. Obrat aktiv se vypočítává jako poměr výnosů k celkovým aktivům a udává, jak efektivně organizace využívá svá aktiva ke generování výnosů. Obecně platí, že vyšší hodnota ukazatele je výhodnější. Doporučená minimální hodnota je 1, avšak její výše závisí také na specifikách daného odvětví.

Nízká hodnota ukazatele může naznačovat nadměrné investice do majetku podniku, které nejsou efektivně využívány (Knápková et al., 2017).

Doba obratu pohledávek vyjadřuje, kolikrát se pohledávky během určitého období přemění na hotovost. Vypočítává se jako poměr tržeb k průměrnému stavu pohledávek. Vyšší hodnota obratu pohledávek značí rychlejší inkaso pohledávek, což znamená, že organizace získává platby od svých dlužníků efektivněji. To přispívá ke zlepšení likvidity a zároveň snižuje potřebu financování z cizích zdrojů, protože méně kapitálu zůstává vázáno v pohledávkách. Doporučená hodnota obratu pohledávek se může lišit podle odvětví a obchodní politiky firmy, ale obecně platí, že čím vyšší je tento ukazatel, tím lépe. V praxi se však za zdravou hodnotu považuje taková, která odpovídá běžné době splatnosti faktur – například 30 až v některých případech dokonce 90 dní (Růčková, 2021).

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{průměrný stav pohledávek}}{\text{tržby}} \times 360$$

Zdroj: (Knápková et al., 2017).

Kalkulačka FIKANE

FIKANE je finanční kalkulačka určená pro nestátní neziskové organizace, kterou vytvořilo Centrum pro výzkum neziskového sektoru při Ekonomicko-správní fakultě Masarykovy univerzity. Slouží k hodnocení finanční kondice organizací, identifikaci rizik a poskytnutí doporučení ke zlepšení hospodaření (FIKANE, 2024). Hodnocení probíhá pomocí ratingového systému na škále od A (nejlepší) po F (nejhorší). Kalkulačka využívá dva modely – bonitní, který ukazuje aktuální finanční stav organizace, a bankrotní, jenž odhaduje budoucí ekonomické problémy. Pro výpočet je nutné správně zařadit organizaci do kategorie servisních nebo členských organizací a zadat finanční výkazy za poslední tři roky.

Výsledky kalkulačky jsou informativní a umožňují organizacím srovnat se s jinými subjekty v sektoru. Přestože pozitivní hodnocení nezaručuje dlouhodobou finanční stabilitu a negativní výsledek nemusí znamenat bezprostřední krizi, rating pomáhá lépe plánovat finanční řízení a identifikovat slabá místa, která mohou ovlivnit budoucí fungování organizace (FIKANE, 2024).

3.3.3 Finanční ukazatele v neziskovém sektoru

Finanční ukazatele běžně využívané v ziskovém sektoru mohou být užitečné i pro neziskové organizace, ale jejich interpretace se liší. Zatímco v ziskových podnicích slouží k měření ziskovosti a výkonnosti, v neziskovém sektoru pomáhají hodnotit efektivitu využití zdrojů a finanční stabilitu (Jošt, 2017).

Ukazatele rentability, jako ROA nebo ROE, mohou posoudit efektivitu správy zdrojů, avšak v neziskovém sektoru se zaměřují spíše na udržitelnost než na generování zisku. Likviditní ukazatele jsou zásadní pro sledování schopnosti organizace hradit krátkodobé závazky, zejména s ohledem na nepravidelnost příjmů. Ukazatele zadluženosti hrají v neziskovém sektoru menší roli, protože organizace obvykle neusilují o expanzi financovanou úvěry, přesto zůstává finanční stabilita klíčová. Doba obratu aktiv a pohledávek pomáhá posoudit efektivitu hospodaření a finančního řízení (Knápková et al., 2017).

Použití těchto ukazatelů vyžaduje přizpůsobení specifikům neziskového sektoru, kde je důraz kladen na společenský přínos a udržitelnost spíše než na finanční výkonnost.

3.4 Neziskové organizace a kulturní identita

Neziskové organizace hrají zásadní roli v podpoře a rozvoji kulturní identity etnických menšin, a to zejména prostřednictvím vzdělávacích, kulturních a integračních aktivit. Kulturní identita je klíčovým prvkem jejich existence a přežití v majoritní společnosti. Tato kapitola se zaměřuje na teoretické vymezení role neziskových organizací, význam kulturní identity a mechanismy, kterými neziskové organizace podporují multikulturní spolupráci.

3.4.1 Dynamika kultury a procesy kulturní změny

Kulturní identita je definována jako vědomí příslušnosti jednotlivce nebo skupiny k určité kultuře, která se vyznačuje specifickým jazykem, hodnotami, tradicemi a zvyky (Bittnerová, 2005). Tato identita umožňuje jednotlivcům chápat své místo ve společnosti a slouží jako zdroj psychologické stability. Podle Bittnerové kulturní identita zahrnuje jak aspekt zachování původních hodnot, tak adaptaci na nové kulturní podmínky, které jsou důsledkem globalizace nebo migrace.

Podle Soukupa (2009) je kultura „komplexní celek zahrnující znalosti, víru, umění, morálku, právo, zvyky a všechny ostatní schopnosti a návyky, které si člověk jako člen společnosti osvojuje“. Kultura však není statická, ale dynamická a neustále se mění v závislosti

na vnějších i vnitřních faktorech. Kulturní změny zahrnují adaptaci na nové sociální podmínky, jako jsou migrace, globalizace nebo technologický pokrok.

Bittnerová (2005) upozorňuje na význam jazykové identity a kulturních institucí jako stabilizujících prvků v procesu kulturní změny. Organizace, které podporují jazykovou a kulturní autonomii, zajišťují dlouhodobé zachování kulturní rozmanitosti.

3.4.2 Role neziskových organizací v zachování kulturní identity

Neziskové organizace mají klíčovou úlohu v zachování a rozvoji kulturní identity menšinových skupin. Jak uvádí Boukal (2009), neziskové organizace umožňují menšinám aktivně se zapojit do občanského života a podporují vytváření komunitních center a kulturních institucí. Tyto organizace se zaměřují na rozvoj kulturního dědictví a vzdělávacích programů, které posilují identitu jednotlivých skupin.

Kultura je klíčovým nástrojem sociální integrace. Podle Eriksena (2008) kultura poskytuje „společnou řeč“ pro interakci mezi jednotlivci a komunitami, čímž vytváří předpoklady pro kooperaci a vzájemné porozumění.

Bittnerová (2005) přidává pohled na kulturní mediátory, kteří propojují jednotlivé komunity a pomáhají překonávat komunikační bariéry mezi kulturami. Role těchto mediátorů je klíčová při organizaci kulturních akcí a vzdělávacích programů, které podporují vzájemné porozumění. Neziskové organizace pořádají vzdělávací aktivity, jako jsou kurzy jazyků, přednášky o kulturních tradicích nebo semináře zaměřené na historii menšin. Tímto způsobem posilují povědomí o kulturní identitě nejen mezi členy menšin, ale také v širší veřejnosti. Jak uvádí Bittnerová (2005), vzdělávání hraje klíčovou roli při předávání tradic a posilování komunitních vazeb.

Kulturní akce, jako jsou výstavy, koncerty nebo divadelní představení, přispívají k uchování tradic a zvyků. Tyto akce jsou také příležitostí pro mezikulturní dialog a podporu multikulturní spolupráce. Podle publikace *Kdo jsem a kam patřím?* kulturní činnost nejen upevňuje identitu jednotlivců, ale také přispívá k vytváření pozitivního obrazu menšin v očích většinové společnosti (Bittnerová, 2005).

Neziskové organizace vytvářejí prostor pro setkávání různých komunit, což podporuje sociální soudržnost a pomáhá překonávat bariéry mezi většinovou společností a menšinami. Jak je uvedeno v publikaci *Etnické komunity v české společnosti*, integrace prostřednictvím kultury spočívá v rozvoji společných hodnot a sdílení kulturního dědictví, čímž se zvyšuje sociální kapitál celé společnosti (Bittnerová, 2005).

Kulturní činnost může mít pozitivní ekonomické dopady na samotné organizace i na komunitu. Například granty a fundraisingové aktivity spojené s kulturními projekty mohou poskytnout finanční prostředky potřebné k realizaci dalších aktivit (Rektořík, 2010).

3.4.3 Neziskové organizace zabývající se etnickými menšinami v ČR

Neziskové organizace, které se zaměřují na podporu etnických menšin v České republice, hrají klíčovou roli v integraci těchto komunit do širší společnosti. Tyto organizace poskytují různé služby a programy, které podporují sociální, kulturní a ekonomickou inkluzi, a zároveň přispívají k udržování kulturní identity menšinových skupin. V této kapitole budou představeny významné neziskové organizace působící v ČR, které se věnují práci s etnickými menšinami, včetně South East Asia Liaison z.s. a dalších podobných iniciativ.

South East Asia Liaison z.s.

South East Asia Liaison z.s. (SEAL) je nezisková organizace, která se zaměřuje na podporu a integraci komunit pocházejících z jihovýchodní Asie, především z Vietnamu, Kambodže, Laosu a Thajska. Historie organizace sahá do roku 2016, kdy byla založena skupinou nadšenců s cílem vytvořit most mezi komunitami jihovýchodní Asie a českou společností. SEAL poskytuje širokou škálu služeb zaměřených na pomoc těmto komunitám, včetně jazykových kurzů, sociálního poradenství, kulturních akcí a vzdělávacích programů.

Organizace se také aktivně podílí na zvyšování povědomí o problémech a výzvách, kterým čelí jihovýchodoasijské komunity v ČR. SEAL organizuje kulturní a vzdělávací akce, které přibližují české veřejnosti bohatou kulturu a tradice těchto komunit, a zároveň poskytuje platformu pro dialog mezi těmito komunitami a širší českou společností. Tímto způsobem SEAL přispívá k posilování vzájemného porozumění a integrace (South East Asia Liaison, 2024).

Romodrom o.p.s.

Další významnou organizací je Romodrom o.p.s., která se zaměřuje na podporu a integraci romské menšiny v ČR. Romodrom poskytuje širokou škálu sociálních služeb, včetně vzdělávacích programů, sociálního poradenství, programů zaměstnanosti a projektů zaměřených na prevenci sociálního vyloučení. Organizace se rovněž angažuje v oblasti bydlení, kde pomáhá řešit problémy s přístupem k důstojnému bydlení pro romské rodiny. Romodrom také pracuje na zlepšování vztahů mezi romskou komunitou a širší veřejností prostřednictvím osvětových kampaní a vzdělávacích projektů (Romodrom, 2024).

Slovo 21 z.s.

Slovo 21 z.s. je další organizace, která se věnuje práci s etnickými menšinami, zejména s romskou komunitou, ale i s dalšími menšinami žijícími v ČR. Organizace byla založena v roce 1999 a jejím hlavním cílem je podpora integrace menšin do české společnosti, podpora lidských práv a rovnosti. Slovo 21 realizuje různé projekty zaměřené na vzdělávání, kulturní výměnu a sociální začleňování. Mezi nejznámější projekty patří například „Mladí Romové“ nebo „Rodina Odvedle“, které podporují mezikulturní dialog a vzájemné porozumění mezi majoritní společností a menšinami (Slovo 21, 2024).

Další významné organizace, které se zaměřují na podporu etnických menšin v České republice, zahrnují například **Multikulturní centrum Praha** (MKC Praha). Tato organizace se věnuje širokému spektru aktivit zaměřených na podporu integrace cizinců a menšin do české společnosti. MKC Praha organizuje vzdělávací programy, kulturní akce, konference a semináře, které mají za cíl zvýšit povědomí o problematice migrace a integrace, a podporuje dialog mezi majoritní společností a menšinami. MKC také poskytuje informační a poradenské služby pro cizince a menšiny, které jim pomáhají lépe se orientovat v českém právním a sociálním systému (Multikulturní centrum Praha, 2024).

Neziskové organizace zaměřené na podporu etnických menšin v České republice tak plní klíčovou roli při zajišťování rovných příležitostí, boji proti diskriminaci a podpoře integrace těchto komunit do širší společnosti. Jejich práce je nezbytná pro zlepšení postavení etnických menšin a pro podporu inkluzivní a tolerantní společnosti, která respektuje kulturní a etnickou rozmanitost.

4 Vlastní práce

Tato kapitola se zaměřuje na detailní analýzu vybrané neziskové organizace, konkrétně Domu národnostních menšin o.p.s., z pohledu její ekonomické situace, struktury financování a finanční stability. Cílem je nejen popsat současný stav organizace a její klíčové činnosti, ale také vyhodnotit její finanční zdraví a identifikovat oblasti s potenciálem pro zlepšení. Kapitola představuje praktickou aplikaci metod finanční analýzy a vychází z dostupných finančních dat za sledované období let 2018–2023.

Získané poznatky budou zpracovány a interpretovány za použití relevantních ukazatelů, jako jsou rentabilita, likvidita či ukazatele zadluženosti. Důraz je kladen na vizualizaci výsledků pomocí tabulek a grafů, které umožňují lepší pochopení dané problematiky. Na základě této analýzy budou formulována doporučení, jež mohou přispět k udržitelnosti a efektivnímu fungování organizace v budoucnu.

4.1 Základní charakteristika Domu národnostních menšin o.p.s.

Dům národnostních menšin byl založen jako obecně prospěšná společnost hlavním městem Praha dne 19. ledna 2009. Jeho hlavním posláním je poskytování komplexních služeb na podporu národnostních menšin ve městě, včetně kulturních, společenských, publikačních a vzdělávacích aktivit. Toto poslání bylo motivováno snahou o integraci a vzájemnou podporu mezi různými kulturami a etnickými skupinami, což je v souladu s politikou Hlavního města Praha na podporu multikulturní spolupráce (Dům národnostních menšin, 2024).

Již před formálním založením obecně prospěšné společnosti v roce 2009, byla budova DNM v roce 2008 vybrána a rekonstruována s podporou města, aby poskytovala prostory pro aktivity národnostních menšin a pro setkávání obyvatel Prahy s rozmanitými kulturami a tradicemi jednotlivých menšin. DNM slouží jako místo, kde se konají kulturní akce, vzdělávací programy a další aktivity, které mají za cíl podporovat vzájemné pochopení a spolupráci mezi obyvateli města.

DNM zastřešuje širokou škálu aktivit od pořádání kulturních festivalů až po jazykové kurzy, a je považován za klíčový nástroj města v oblasti integrace národnostních menšin. Díky svým programům a projektům DNM napomáhá rozvoji multikulturního porozumění a společenské soudržnosti (Dům národnostních menšin, 2024).

4.1.1 Struktura společnosti

Struktura Domu národnostních menšin reflektuje jeho cíle a poslání ve vztahu k národnostním menšinám v Praze (Dům národnostních menšin, 2024). Dům je veden správní radou, kterou tvoří významní členové z akademického a veřejného sektoru. Správní rada se podílí na strategickém řízení a dohledu nad činností organizace. PhDr. Renata Weinerová, CSc., předsedkyně správní rady, rezignovala na svou funkci ke dni 31. 12. 2023, a nové vedení bylo jmenováno začátkem roku 2024. Hlavním statutárním orgánem je ředitel, který zastupuje organizaci navenek a řídí její běžný provoz. V současné době tuto funkci zastává Mgr. Jakub Štědroň, Ph.D.

Organizační struktura DNM také zahrnuje dozorčí radu, která má kontrolní funkce a sleduje efektivitu práce správní rady a ředitele (Dům národnostních menšin, 2024). Předsedou dozorčí rady se od 16. 8. 2023 stala JUDr. Hana Frištenská, zatímco Mgr. Ondřej Klípa, Ph.D., ukončil své působení k 2. 8. 2023. Tato rada je složena z odborníků v oblasti práva, vzdělání a správy

V roce 2023 počet zaměstnanců na hlavní pracovní poměr byl navýšen na tři. Nově vznikly dva plné úvazky pro mzdovou, účetní a ekonomickou agendu a také pro technickou a IT podporu (Dům národnostních menšin, 2024). Kromě toho DNM spolupracuje s celkovým počtem 18 osob vykonávajících činnosti hrazené z ostatních osobních nákladů (dohoda o provedení práce nebo dohoda o pracovní činnosti). Tyto osoby zajišťují různé podpůrné činnosti potřebné pro plynulý provoz organizace.

Budova DNM poskytuje kancelářské prostory pro 14 národnostních menšin, které zde mají svá zastoupení (Dům národnostních menšin, 2024). Kromě toho jsou v budově k dispozici společenský sál, kavárna, výstavní síň a zasedací místnosti, které jsou využívány pro různé kulturní, vzdělávací a společenské akce. Denní chod recepce, noční ostrahu, údržbu a úklid objektu zajišťují pracovníci správce objektu Centra, a. s. Všechny tyto prostory jsou designovány tak, aby podporovaly interakci a spolupráci mezi různými menšinami a širší veřejností (Dům národnostních menšin, 2024).

DNM organizuje širokou škálu aktivit zaměřených na podporu kulturního dědictví a integraci menšin do české společnosti. Mezi pravidelné činnosti patří pořádání výstav, koncertů, divadelních představení, filmových projekcí a odborných konferencí věnovaných národnostním menšinám a jejich kulturním tradicím. Kromě kulturních a uměleckých aktivit se DNM věnuje také vzdělávání, a to prostřednictvím jazykových kurzů, přednášek, seminářů a komunitních setkání. Organizace poskytuje prostor nejen pro reprezentaci menšin, ale i pro

dialog mezi menšinami a majoritní společností, čímž významně přispívá k multikulturnímu soužití v Praze.

4.1.2 Zaměstnanci

Zaměstnanecká struktura DNM je relativně malá, organizace v roce 2022 spolupracovala s 29 osobami na dohodách o provedení práce nebo dohodách o pracovní činnosti. Tyto osoby vykonávají různé servisní a projektové činnosti, které jsou klíčové pro provoz DNM. Každodenní administrativu a úklid objektu zajišťuje externí společnost, která pro DNM poskytuje pracovníky na správu objektu. Za rok 2022 se vyšplhaly mzdové náklady na 1 223 852 Kč (Dům národnostních menšin, 2024).

DNM v roce 2022 investoval 398 261 Kč do účetních a ekonomických služeb, včetně auditu, aby zajistila transparentnost a dodržování všech legislativních požadavků. Kromě toho bylo na školení a rozvoj zaměstnanců vynaloženo 30 541 Kč. Pro administrativní správu webových stránek bylo vyčleněno 273 634 Kč, a 181 722 Kč pokrylo náklady na úklid. Na překlady a tlumočení bylo utraceno 100 000 Kč, což umožnilo DNM efektivně komunikovat s menšinami a podporovat multijazykový přístup.

Další významná finanční položka, služby třetích osob, která zahrnuje například provoz výtahu a odvoz odpadu, si vyžádala 573 599 Kč. Tato kategorie zahrnuje mzdy vyplacené externím spolupracovníkům, jako jsou odborníci na komunikaci, marketingoví specialisté a další nezbytní externí poskytovatelé služeb (Dům národnostních menšin, 2024).

Celkově DNM reflektuje závazek k poskytování adekvátního pracovního prostředí pro své zaměstnance a zajištění potřebných služeb, které jsou základem pro jeho fungování a splnění poslání podporovat národnostní menšiny v Praze.

4.1.3 Fundraising

Dům národnostních menšin v roce 2022 úspěšně získal významné finanční prostředky prostřednictvím fundraisingových aktivit a dotací, včetně veřejných sbírek, crowdfundingových kampaní a spolupráce s místními podniky. Celkové přijaté dotace dosáhly 5 359 856 Kč, což umožnilo organizaci realizovat a podporovat široké spektrum programů a aktivit, včetně kulturních festivalů, vzdělávacích workshopů a integračních projektů pro národnostní menšiny. Hlavní město Praha přispělo částkou 2 670 838 Kč a poskytlo také mimořádnou dotaci ve výši 1 749 354 Kč, což reflektuje vysoké ocenění a důvěru ve služby DNM. Městská část Praha 4 přispěla sumou 10 000 Kč a Ministerstvo kultury ČR podpořilo

DNM částkou 61 000 Kč, což zdůrazňuje uznání významu kultury a integrace národnostních menšin (Dům národnostních menšin, 2024).

V roce 2023 Dům národnostních menšin pokračoval v úspěšném získávání finančních prostředků, přičemž se podařilo rozšířit okruh dárců a navázat nová partnerství s místními podniky a mezinárodními organizacemi. Celkové přijaté dotace dosáhly 5 453 119 Kč, což zahrnovalo příspěvky od Hlavního města Prahy ve výši 5 196 000 Kč a Městské části Praha 4 ve výši 10 000 Kč. V rámci mezinárodních projektů získal DNM částku 247 119 Kč, což reflektuje jeho aktivní účast na mezinárodním dění a podporu mezikulturního dialogu.

Dům národnostních menšin v roce 2023 realizoval činnosti jak v rámci hlavní, tak doplňkové činnosti. Příjmy z hlavní činnosti představovaly převážně dotace a granty, dále příjmy z pronájmů prostor pro akce organizací národnostních menšin, fakturace za technické zajištění akcí. Dalšími příjmy z hlavní činnosti byly úroky. Příjmy z doplňkové činnosti tvořily ostatní pronájmy a služby pro akce mimo národnostní menšiny a úroky z termínovaného vkladu (Dům národnostních menšin, 2024).

Výhled pro rok 2024 předpokládá efektivní vynakládání finančních prostředků krytých dotací a vlastní příjmy z pronájmu prostor převážně pro akce organizací národnostních menšin. Hlavní prioritou bude rozvoj kulturních a vzdělávacích programů a posilování komunitní spolupráce, aby se ještě více podpořila integrace a podpora národnostních menšin. Mezinárodní projekty byly již uzavřeny a náklady s nimi spojené v roce 2024 budou kryty ze zisku roku 2023. Z důvodu navýšení činností v uplynulých letech došlo k navýšení dotace v provozní oblasti, zvláště z důvodu navýšení počtu pracovních úvazků.

Kromě toho v roce 2023 obdržela organizace provozní dar ve výši 20 000 Kč, který byl využit na podporu komunitních aktivit a zlepšení provozních podmínek DNM, což i přes relativně nižší hodnotu zůstává klíčové pro budování komunitní podpory (Dům národnostních menšin, 2024). Tyto finanční prostředky představují společný závazek města, státních institucí a veřejnosti podporovat bohatství kulturních tradic a poslání DNM jako mostu mezi různými kulturami v Praze.

4.2 Struktura celkových výnosů

Tato podkapitola se věnuje přehledu a struktuře celkových výnosů Domu národnostních menšin v období 2018–2023. Zaměřuje se na jednotlivé zdroje financování, jejich složení a význam pro činnost organizace, přičemž poskytuje detailní rozbor výnosů za každý rok uvedeného období.

4.2.1 Celkové výnosy společnosti za rok 2018

V roce 2018 dosáhl Dům národnostních menšin výnosů ve výši 3 029 195 Kč, přičemž hlavní část těchto výnosů pocházela z grantů poskytovaných Magistrátem hlavního města Prahy, které činily 2 414 216 Kč. Tyto granty představují zásadní zdroj financování pro DNM a jeho programy podpory národnostních menšin.

Další významnou složkou příjmů byly tržby za vlastní výkony, ve výši 553 990 Kč, které zahrnovaly příjmy z pronájmu prostor a techniky pro konání různých akcí. Tato činnost je důležitá nejen pro generování příjmů, ale také jako prostředek pro integraci a prezentaci kultur národnostních menšin.

DNM zaznamenal také ostatní výnosy ve výši 30 988 Kč a přijaté dary 20 000 Kč, což ukazuje na rozmanitost zdrojů financování a podporu ze strany veřejnosti. Malý, ale důležitý příspěvek představují dotace z městských částí na akce ve výši 10 000 Kč, které přispívají k realizaci konkrétních projektů a akcí (Dům národnostních menšin, 2024).

Celkově finanční struktura DNM v tomto roce odrážela kombinaci veřejného financování, příjmů z vlastní činnosti a darů, které společně tvořily finanční základ pro jeho operace a mise.

Tabulka 4: Výnosy DNM za rok 2018

Výnosy k 31. 12. 2018	v Kč	Podíl
Tržby za vlastní výkony	553 990	18,29%
Ostatní výnosy	30 988	1,02%
Granty Magistrátu hlavního města Prahy	2 414 216	79,70%
Přijaté dary	20 000	0,66%
Dotace z městských částí na akce	10 000	0,33%
Celkem	3 029 194	100%

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2018; vlastní zpracování

4.2.2 Celkové výnosy společnosti za rok 2019

V roce 2019 Dům národnostních menšin dosáhl celkových výnosů ve výši 3 529 773 Kč. Největší podíl těchto výnosů představovaly granty Magistrátu hlavního města Prahy, které činily 2 678 156 Kč a tvořily tak zhruba 76 % celkových výnosů. Tyto granty jsou klíčové pro financování běžných i speciálních aktivit DNM a ukazují na silnou institucionální podporu ze strany města.

Další významný příspěvek k výnosům přinesly tržby za vlastní výkony, které dosáhly 590 248 Kč, tedy přibližně 17 % celkových výnosů. Tyto tržby obvykle pocházejí z pronájmu prostor a techniky DNM pro různé akce a jsou důkazem úspěšné vedlejší činnosti organizace.

Ostatní výnosy ve výši 95 520 Kč a čerpání grantů na projekt DZS (Domov zahraniční spolupráce) ve výši 141 110 Kč spolu s dalšími specifikovanými čerpáními grantů přispěly k celkovému finančnímu výsledku DNM. Dotace z městských částí na akce ve výši 10 000 Kč pak přispěly k realizaci konkrétních iniciativ (Dům národnostních menšin, 2024).

Tabulka 5: Výnosy DNM za rok 2019

Výnosy k 31. 12. 2019	v Kč	Podíl
Tržby za vlastní výkony	590 248	16,72%
Ostatní výnosy	95 520	2,71%
Granty Magistrátu hlavního města Prahy	2 678 156	75,87%
Dotace z městských částí na akce	20 000	0,57%
Čerpání grantu na projekt DZS	114 110	3,23%
Čerpání grantů na projekty – ostatní kumulovaně	31 737	0,90%
Celkem	3 529 771	100%

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2019; vlastní zpracování

4.2.3 Celkové výnosy společnosti za rok 2020

V roce 2020 Dům národnostních menšin dosáhl celkových výnosů ve výši 3 332 053 Kč. Z toho nejvýraznější část tvořily granty Magistrátu hlavního města Prahy, které činily 2 463 034 Kč a představovaly tak 74 % celkových výnosů, což podtrhuje významnou roli podpory od města. Tržby za vlastní výkony, zahrnující pronájem prostor a technické vybavení, dosáhly 281 065 Kč, což bylo 9 % z celkových příjmů. Ostatní výnosy byly 223 444 Kč, což odpovídá 7 % celkových výnosů.

Přijaté dary od jednotlivců nebo organizací činily 40 000 Kč, ukazujíc na důležitý přínos komunitní podpory pro činnost DNM. Dotace z městských částí na akce dosáhly 10 000 Kč, což přispívá k financování konkrétních projektů a iniciativ. Dále byl čerpán grant na projekt DZS ve výši 180 000 Kč, což představuje specifickou podporu pro určené aktivity. Čerpání grantů na projekty – ostatní kumulované pak dosáhlo 134 510 Kč (Dům národnostních menšin, 2024).

Tento finanční výkaz ukazuje na rozmanité zdroje výnosů DNM, které umožňují pokračovat v jeho misi a aktivitách zaměřených na podporu a integraci národnostních menšin v Praze.

Tabulka 6: Výnosy DNM za rok 2020

Výnosy k 31. 12. 2020	v Kč	Podíl
Tržby za vlastní výkony	281 065	8,44%
Ostatní výnosy	223 444	6,71%
Granty Magistrátu hlavního města Prahy	2 463 034	73,92%
Přijaté dary	40 000	1,20%
Dotace z městských částí na akce	10 000	0,30%
Čerpání grantu na projekt DZS	180 000	5,40%
Čerpání grantů na projekty – ostatní kumulovaně	134 510	4,04%
Celkem	3 332 053	100%

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2020; vlastní zpracování

4.2.4 Celkové výnosy společnosti za rok 2021

V roce 2021 dosáhl Dům národnostních menšin celkových výnosů ve výši 3 890 321 Kč. Dominantním zdrojem těchto výnosů byly granty Magistrátu hlavního města Prahy, které činily 2 700 593 Kč a tvořily 70 % z celkových příjmů. Tato podpora od města představuje stěžejní finanční základnu pro činnost a programy DNM.

Tržby za vlastní výkony, pravděpodobně zahrnující pronájem prostor a technického vybavení, dosáhly 196 185 Kč, což představuje 5 % celkových výnosů. Dále byly zaznamenány ostatní výnosy ve výši 460 044 Kč, což je 12 % z celkových výnosů.

DNM také přijal dary ve výši 50 000 Kč, což svědčí o podpoře od individuálních dárců nebo organizací. Z městských částí na akce byly poskytnuty dotace v celkové výši 100 000 Kč, což napomáhá financování konkrétních akcí a iniciativ. Čerpání grantů na projekt DZS představovalo 473 498 Kč, což ukazuje na specifický finanční příspěvek na určité programy nebo projekty (Dům národnostních menšin, 2024).

Celkově tyto čísla ukazují na široký záběr zdrojů výnosů, které DNM využívá pro své aktivity, od institucionálních grantů po tržby a dary, což přispívá k jeho stabilnímu fungování a umožňuje mu pokračovat ve své misi podpory národnostních menšin v Praze.

Tabulka 7: Výnosy DNM za rok 2021

Výnosy k 31. 12. 2021	v Kč	Podíl
Tržby za vlastní výkony	196 185	5,04%
Ostatní výnosy	460 044	11,83%
Granty Magistrátu hlavního města Prahy	2 700 593	69,42%
Přijaté dary	50 000	1,29%
Dotace z městských částí na akce	10 000	0,26%
Čerpání grantu na projekt DZS	473 498	12,17%
Celkem	3 890 320	100%

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2021; vlastní zpracování

4.2.5 Celkové výnosy společnosti za rok 2022

V roce 2022 dosáhl Dům národnostních menšin celkových výnosů ve výši 6 227 703 Kč. Největší podíl příjmů tvořily tržby za vlastní výkony, které dosáhly 7 000 013 Kč, což představuje významnou část, 71 % z celkových výnosů. Tyto tržby pravděpodobně zahrnovaly příjmy z pronájmu prostor a poskytovaných služeb.

Dalším významným zdrojem financování byly granty Magistrátu hlavního města Prahy, které činily 4 420 192 Kč, což odpovídá 71 % celkových výnosů. Přijaté dary od jednotlivců nebo organizací dosáhly 6 117 Kč, což ilustruje pokračující podporu ze strany komunity.

Dotace z městských částí na akce byly 10 000 Kč, což podporuje specifické akce a projekty. Ministerstvo kultury ČR přispělo částkou 60 000 Kč, což ukazuje na uznání hodnoty DNM v oblasti kultury. Mezinárodní projekty, které DNM realizuje prostřednictvím Domu zahraniční spolupráce, přinesly 856 786 Kč a další mezinárodní projekty přispěly sumou 118 778 Kč (Dům národnostních menšin, 2024).

Celkově tyto finanční údaje odhalují, že DNM má solidní základnu výnosů, která je diverzifikována mezi vlastní služby, veřejnou podporu a mezinárodní spolupráci, což umožňuje organizaci pokračovat ve své práci s národnostními menšinami.

Tabulka 8: Výnosy DNM za rok 2022

Výnosy k 31. 12. 2022	v Kč	Podíl
Tržby za vlastní výkony	700 013	11,24%
Ostatní výnosy	161 715	2,60%
Granty Magistrátu hlavního města Prahy	4 420 192	70,99%
Přijaté dary	6 117	0,10%
Dotace z městských částí na akce	10 000	0,16%
Ministerstvo kultury ČR	60 000	0,96%
Mezinárodní projekty – prostřednictvím Domu zahraniční spolupráce	856 786	13,76%
Mezinárodní projekty – ostatní	11 878	0,19%
Celkem	6 226 701	100%

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2022; vlastní zpracování

4.2.6 Celkové výnosy společnosti za rok 2023

Celkové výnosy za rok 2023 činily 6,4 mil. Kč, což představuje nárůst oproti roku 2022 o přibližně 10 %. Tento nárůst byl způsoben především vyšším objemem grantů z veřejných zdrojů a příjmy z mezinárodních projektů.

Veřejné granty představovaly největší podíl na celkových výnosech DNM v roce 2023. Celková výše přijatých grantů od Magistrátu hlavního města Prahy činila 5 196 000 Kč. Tyto

prostředky byly použity na financování kulturních, vzdělávacích a společenských aktivit, které tvoří klíčovou část činnosti DNM. Díky těmto grantům bylo možné pokračovat v podpoře národnostních menšin a jejich kulturních aktivit.

Tržby za vlastní výkony dosáhly v roce 2023 výše 875 526 Kč. Tyto příjmy pocházely z činností, jako jsou pronájmy prostor a realizace kulturních a vzdělávacích programů. DNM pronajímalo své prostory národnostním menšinám a dalším subjektům, což přispělo k pokrytí části provozních nákladů.

Ostatní výnosy činily v roce 2023 celkem 74 462 Kč. Tato kategorie zahrnovala různé drobné příjmy, které nejsou přímo spojené s hlavními činnostmi DNM, ale přispívají k celkovému rozpočtu organizace.

Přijaté dary činily v roce 2023 celkem 20 000 Kč. Tyto dary byly poskytnuty individuálními dárci a podniky, které podporují poslání DNM. Dary byly klíčové pro financování vzdělávacích aktivit, zejména výuky českého jazyka pro děti z ukrajinských rodin, které DNM poskytoval během první poloviny roku 2023.

Dotace z městských částí na podporu konkrétních akcí dosáhly výše 10 000 Kč. Tyto dotace byly využity k podpoře místních kulturních akcí, které přispívaly k rozvoji komunitního života a propagaci národnostních menšin v Praze.

Příjmy z mezinárodních projektů činily celkem 247 119 Kč. Tyto prostředky byly získány z účasti na mezinárodních programech a spolupráci s dalšími organizacemi, což přineslo nejen finanční prostředky, ale i zvýšení odbornosti a zkušeností zaměstnanců DNM (Dům národnostních menšin, 2024).

Tabulka 9: Výnosy DNM za rok 2023

Výnosy k 31. 12. 2023	v Kč	Podíl
Tržby za vlastní výkony	875 526	13,63%
Ostatní výnosy	74 462	1,16%
Granty Magistrátu hlavního města Prahy	5 196 000	80,90%
Přijaté dary	20 000	0,31%
Dotace z městských částí na akce	10 000	0,16%
Mezinárodní projekty – ostatní	247 119	3,85%
Celkem	6 423 107	100%

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2022; vlastní zpracování

4.2.7 Shrnutí výnosů DNM 2018–2023

Dům národnostních menšin (DNM) vykázal v letech 2018–2023 stabilní růst svých výnosů, přičemž klíčovým zdrojem financování byly granty Magistrátu hlavního města Prahy. Ty tvořily většinu celkových příjmů a dlouhodobě se pohybovaly nad 70 % celkových výnosů.

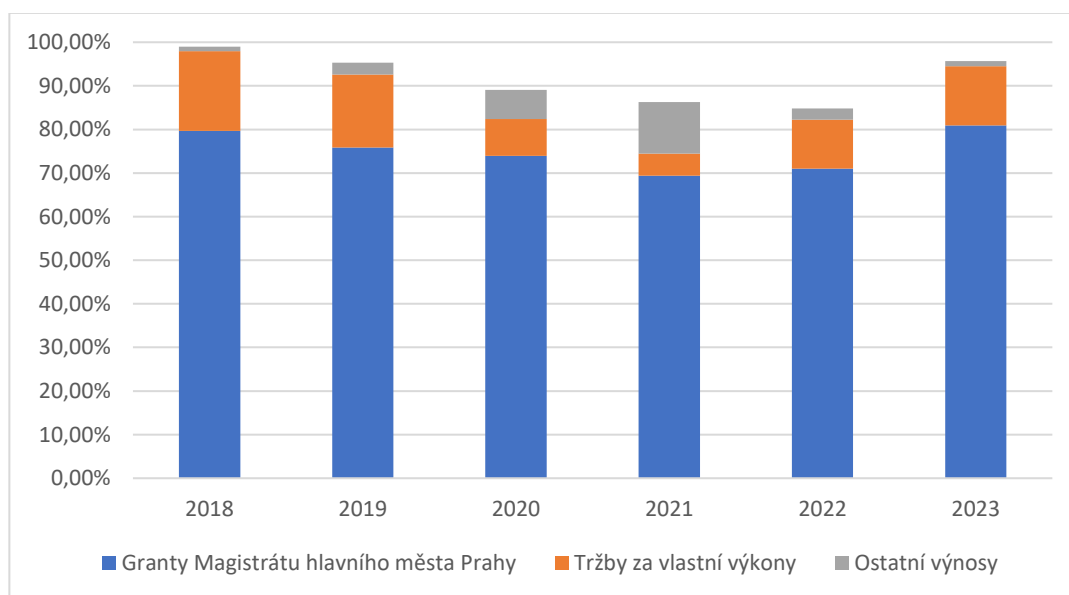
Tento stabilní zdroj veřejné podpory poskytoval organizaci základní finanční zázemí pro její aktivity. Dalším významným zdrojem příjmů byly tržby za vlastní výkony, které zahrnovaly zejména pronájem prostor a poskytování technických služeb. Tyto příjmy meziročně rostly a jejich podíl na celkových výnosech se zvyšoval, což dokládá úspěšné rozšiřování vedlejších činností DNM.

Celkové výnosy DNM byly v roce 2018 nejnižší, dosáhly částky 3 029 194 Kč. Od té doby však vykazovaly trvalý růst, přičemž výrazného zvýšení bylo dosaženo v roce 2022, kdy poprvé překročily hranici 6 milionů Kč. Nejvyšších výnosů DNM dosáhl v roce 2023, kdy celková částka činila 6 423 107 Kč. Tento růst odpovídá více než dvojnásobku příjmů z roku 2018, což podtrhuje úspěšné využívání různých zdrojů financování.

Růst výnosů byl podpořen nejen navyšováním veřejných grantů, ale také rostoucími příjmy z vedlejších činností a zapojením do mezinárodních projektů. Tržby za vlastní výkony vzrostly z 553 990 Kč v roce 2018 na 875 526 Kč v roce 2023, což ukazuje na stále významnější roli těchto činností v příjmové struktuře DNM. Mezinárodní projekty se staly důležitou součástí financování zejména v posledních dvou letech, kdy jejich příspěvek překročil 10 % celkových výnosů. Ostatní výnosy a přijaté dary přispívaly menšími, avšak stále důležitými částkami, které pomáhaly financovat specifické projekty a iniciativy.

Celkový finanční přehled ukazuje, že DNM efektivně rozvíjí svou příjmovou základnu. Granty poskytované Magistrátem hlavního města Prahy zůstávají stěžejním zdrojem financování, zatímco rostoucí příjmy z vedlejších činností a mezinárodních projektů přispívají k diverzifikaci financování a zajištění finanční stability organizace.

Graf 1: Podíl grantů, tržeb a ostatních výnosů DNM 2018–2023

Zdroj: Výroční zprávy DNM 2018-2023; vlastní zpracování

4.2.8 Vedlejší činnosti DNM 2018-2023

Vedlejší činnost Domu národnostních menšin (DNM) hraje důležitou roli v zajištění financování jeho hlavních aktivit, které jsou zaměřené na podporu národnostních menšin. Hlavními zdroji těchto příjmů jsou pronájmy prostor a poskytování technických služeb, jež organizaci přinášejí stabilní příjmy a umožňují pokrytí části provozních nákladů (Dům národnostních menšin, 2024).

V roce 2018 dosáhly výnosy z pronájmu prostor 253 000 Kč (Dům národnostních menšin, 2024). V následujícím roce 2019 klesly na 195 000 Kč, což znamenalo pokles o 22,9 %. Tento trend pokračoval v roce 2020, kdy výnosy vlivem pandemie COVID-19 klesly na 87 000 Kč, což představuje pokles o 55,4 % oproti roku 2019. Rok 2021 přinesl další propad na 36 000 Kč (-58,6 % oproti 2020), což bylo způsobeno pokračujícími omezeními a sníženou poptávkou po pronájmu.

V roce 2022 se začal projevovat postupný návrat k normálu, což vedlo k růstu výnosů na 78 000 Kč, což znamená nárůst o 116,7 % oproti roku 2021 (Dům národnostních menšin, 2024). Tento pozitivní trend pokračoval i v roce 2023, kdy výnosy vzrostly na 86 000 Kč, což odpovídá meziročnímu nárůstu o 10,3 %. Přesto zůstávají příjmy z vedlejší činnosti stále pod úrovní před pandemií.

Podíl vedlejší činnosti na celkových výnosech organizace byl v roce 2023 relativně nízký a tvořil pouze přibližně 7 % celkových příjmů DNM (viz tabulka 3). Hlavní výnosy organizace pocházejí především z dotací a grantů, což ukazuje na vysokou závislost DNM na veřejném financování. Vedlejší činnost však přispívá k diverzifikaci zdrojů financování a pomáhá snižovat tuto závislost.

Pronájem prostor, jako je společenský sál, kavárna, galerie a další místnosti, tvoří hlavní složku vedlejších příjmů (Dům národnostních menšin, 2024). Organizace národnostních menšin, které jsou součástí DNM, využívají tyto prostory za zvýhodněné ceny, přičemž půldenní pronájem stojí 300 až 500 Kč a celodenní 600 až 1 000 Kč, v závislosti na typu prostor. Externí zájemci platí tržní ceny, kdy půldenní pronájem vyjde na 1 200 až 2 000 Kč a celodenní na 2 400 až 4 000 Kč. Další příjmy organizace pocházejí ze zapůjčení technického vybavení, jako jsou mikrofony, projektory nebo reproduktory, jejichž cena se pohybuje od 100 do 250 Kč za den. Technická asistence je nabízena za cenu 1 500 Kč na dobu do šesti hodin nebo 3 000 Kč při delším využití.

Celkově lze říci, že po pandemickém období došlo k postupné obnově vedlejších příjmů. Přesto se jejich podíl na financování organizace drží na relativně nízké úrovni, což potvrzuje důležitost efektivní správy a snahu o rozšíření dalších možností samofinancování.

Tabulka 3: Výnosy z vedlejší činnosti DNM 2018-2023

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Výsledek hospodaření po zdanění (v Kč)	253 000	195 000	87 000	36 000	78 000	86 000
Podíl na celkových výnosech	9,1%	5,8%	2,7%	0,9%	1,3%	1,4%

Zdroj: Výroční zprávy DNM 2018-2023; vlastní zpracování

4.3 Struktura celkových nákladů

Struktura nákladů Domu národnostních menšin v letech 2018–2023 se zaměřuje na klíčové výdajové kategorie, jako jsou služby, osobní náklady a provozní výdaje, které zajišťují fungování organizace a podporu jejích aktivit. Přehled jednotlivých let poskytuje ucelený obraz o finančním řízení organizace a prioritách při využívání dostupných zdrojů.

4.3.1 Celkové náklady společnosti za rok 2018

Celkové náklady Domu národnostních menšin za rok 2018 činily 3 099 952 Kč. Významnou část těchto nákladů tvořily služby, na které připadlo 1 804 470 Kč, což je téměř 58 % celkových nákladů. Další významnou položkou byly osobní náklady, jež dosáhly 819 456 Kč, představující zhruba 26 % z celkových nákladů. Spotřebované nákupy byly další důležitou položkou v rozpočtu, s náklady 440 292 Kč.

V menší míře přispěly k celkovým nákladům také ostatní náklady, které činily 384 448 Kč, a odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek ve výši 11 322 Kč. Daně a poplatky tvořily pouze malou část celkových nákladů, a to 520 Kč. Poskytnuté příspěvky byly minimální, na úrovni 550 Kč (Dům národnostních menšin, 2024).

Tyto náklady odrazují strukturu výdajů DNM a jejich prioritní rozdělení, které je klíčové pro provoz a podporu činností organizace. Náklady na služby a osobní náklady odrážejí investice do kvality poskytovaných služeb a hodnoty, kterou DNM přikládá svým

zaměstnancům a spolupracovníkům. Spotřebované nákupy a ostatní náklady zahrnují běžné provozní výdaje a materiálové zajištění potřebné pro každodenní činnost organizace.

Tabulka 10: Náklady DNM za rok 2018

Náklady k 31. 12. 2018	v Kč	Podíl
Spotřebované nákupy	490 492	15,82%
Služby	1 754 271	56,59%
Osobní náklady	819 456	26,43%
Daně a poplatky	520	0,02%
Ostatní náklady	23 340	0,75%
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	11 322	0,37%
Poskytnuté příspěvky	550	0,02%
Celkem	3 099 951	100%

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2018; vlastní zpracování

4.3.2 Celkové náklady společnosti za rok 2019

V roce 2019 činily celkové náklady Domu národnostních menšin 3 946 756 Kč. Největší podíl z těchto nákladů připadal na služby, které dosáhly 1 968 870 Kč, což je přibližně 50 % z celkového objemu nákladů. Osobní náklady byly druhou největší položkou, s výdaji ve výši 784 387 Kč, tedy kolem 20 % z celkové částky. Spotřebované nákupy, včetně kancelářských a provozních materiálů, činily 869 883 Kč a tvořily asi 22 % nákladů.

Ostatní náklady včetně různých administrativních a provozních výdajů dosáhly 310 593 Kč, zatímco odpisy, prodaný majetek a tvorba rezerv a opravných položek představovaly 11 322 Kč. Daně a poplatky byly minimální a dosáhly pouze 1 150 Kč. Poskytnuté příspěvky byly symbolické, ve výši 550 Kč (Dům národnostních menšin, 2024).

Tyto náklady odzrcadlí finanční řízení DNM a prioritizaci výdajů, které jsou nezbytné pro poskytování služeb a udržení chodu organizace. Významná část rozpočtu směřuje do služeb, což je klíčové pro podporu činnosti organizace zaměřené na kulturu a vzdělávání. Osobní náklady ukazují na investici DNM do svých zaměstnanců a jejich vzdělávání.

Tabulka 11: Náklady DNM za rok 2019

Náklady k 31. 12. 2019	v Kč	Podíl
Spotřebované nákupy	869 883	22,04%
Služby	1 968 870	49,89%
Osobní náklady	784 387	19,87%
Daně a poplatky	1 150	0,03%
Ostatní náklady	310 593	7,87%
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	11 322	0,29%
Poskytnuté příspěvky	550	0,01%
Celkem	3 946 755	100%

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2019; vlastní zpracování

4.3.3 Celkové náklady společnosti za rok 2020

V roce 2020 byly celkové náklady Domu národnostních menšin 3 507 083 Kč. Největší položkou nákladů byly služby, na které připadlo 1 722 963 Kč, což představuje přibližně 49 % z celkových nákladů. Osobní náklady byly druhou největší položkou, dosáhly 909 761 Kč, což je asi 26 % z celkových nákladů. Spotřebované nákupy pak tvořily 642 694 Kč.

Náklady na ostatní položky, včetně různých provozních a administrativních výdajů, činily 218 642 Kč. Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek měly hodnotu 11 322 Kč. Minimální byly daně a poplatky, na které připadlo pouze 1 150 Kč a poskytnuté příspěvky byly jen 550 Kč (Dům národnostních menšin, 2024).

Tato čísla naznačují, že významný díl financí DNM byl alokován na služby, které jsou klíčové pro provoz organizace a podporu jejích programů. Osobní náklady odrážejí investice do týmu DNM a jeho rozvoj. Spotřebované nákupy zahrnují nezbytné materiály pro každodenní chod organizace a její aktivity.

Tabulka 12: Náklady DNM za rok 2020

Náklady k 31. 12. 2020	v Kč	Podíl
Spotřebované nákupy	642 694	18,33%
Služby	1 722 963	49,13%
Osobní náklady	909 761	25,94%
Daně a poplatky	1 150	0,03%
Ostatní náklady	218 642	6,23%
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	11 322	0,32%
Poskytnuté příspěvky	550	0,02%
Celkem	3 507 082	100%

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2020; vlastní zpracování

4.3.4 Celkové náklady společnosti za rok 2021

Celkové náklady Domu národnostních menšin pro rok 2021 činily 4 623 819 Kč. Největší část této sumy, konkrétně 51 %, tvořily služby, na které bylo vynaloženo 2 352 859 Kč. Osobní náklady představovaly dalších 22 % celkových nákladů, s výdaji ve výši 1 029 429 Kč. Spotřebované nákupy, které zahrnují pravděpodobně kancelářské potřeby a materiál, dosáhly 727 582 Kč a tvořily 16 % celkových výdajů.

Ostatní náklady byly ve výši 500 927 Kč, což odpovídá 11 % z celkové částky. Náklady spojené s odpisy, prodejem majetku, tvorbou rezerv a opravných položek představovaly menší část výdajů, a to 11 322 Kč. Daně a poplatky byly minimální, na úrovni 1 150 Kč, a poskytnuté příspěvky byly symbolické, ve výši 550 Kč.

Rozpočet DNM ukazuje, že většina finančních prostředků byla investována do služeb a osobních nákladů, což odráží prioritní zaměření organizace na kvalitu služeb a na personál, který tyto služby poskytuje. Spotřebované nákupy a ostatní náklady představují běžné operativní výdaje, zatímco nízké daně, poplatky a příspěvky ukazují na efektivní hospodaření organizace a její finanční správu (Dům národnostních menšin, 2024).

Tabulka 13: Náklady DNM za rok 2021

Náklady k 31. 12. 2021	v Kč	Podíl
Spotřebované nákupy	727 582	15,74%
Služby	2 352 859	50,89%
Osobní náklady	1 029 429	22,26%
Daně a poplatky	1 150	0,02%
Ostatní náklady	500 927	10,83%
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	11 320	0,24%
Poskytnuté příspěvky	550	0,01%
Celkem	4 623 817	100%

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2021; vlastní zpracování

4.3.5 Celkové náklady společnosti za rok 2022

V roce 2022 činily celkové náklady Domu národnostních menšin 5 827 974 Kč. Největší položkou v rámci těchto nákladů byly služby, na které bylo vynaloženo 3 134 000 Kč, což představuje 54 % z celkových nákladů. Služby jsou nezbytné pro běžný provoz a rozvoj organizace, a zahrnují vše od profesionálních služeb po každodenní operativní potřeby.

Osobní náklady dosáhly 1 414 465 Kč, tedy 24 % z celkového objemu nákladů, což ukazuje na značnou investici do lidských zdrojů. Spotřebované nákupy ve výši 1 036 000 Kč,

představující 18 % nákladů, zahrnují pravděpodobně kancelářské potřeby a jiné materiály potřebné pro každodenní činnost DNM.

V menší míře přispěly k celkovým nákladům ostatní náklady ve výši 213 572 Kč a odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek ve výši 14 150 Kč. Daně a poplatky byly na minimální úrovni 1 150 Kč a poskytnuté příspěvky byly symbolické, ve výši 550 Kč (Dům národnostních menšin, 2024).

Tato čísla poskytují jasný obraz o tom, kam jsou finanční prostředky DNM alokovány, a zdůrazňují prioritní zaměření na služby a personál, které jsou zásadní pro naplnění poslání organizace. Spotřebované nákupy a ostatní náklady odrážejí nutnost pokrýt běžné provozní výdaje a udržet organizaci funkční a efektivní.

Tabulka 14: Náklady DNM za rok 2022

Náklady k 31. 12. 2022	v Kč	Podíl
Spotřebované nákupy	1 035 741	17,77%
Služby	3 134 536	53,78%
Osobní náklady	1 414 465	24,27%
Daně a poplatky	1 000	0,02%
Daň z příjmů	27 930	0,48%
Ostatní náklady	213 752	3,67%
Poskytnuté příspěvky	550	0,01%
Celkem	5 827 974	100%

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2022; vlastní zpracování

4.3.6 Celkové náklady společnosti za rok 2023

Dům národnostních menšin o.p.s. v roce 2023 vykázal celkové náklady ve výši 5 672 032 Kč. Ve srovnání s rokem 2022, kdy celkové náklady dosáhly výše 5 320 000 Kč, došlo k nárůstu o 352 032 Kč, což představuje přibližně 6,6% zvýšení. Tento nárůst byl způsoben především růstem osobních nákladů a nárůstem cen energií.

Spotřebované nákupy zahrnují materiály a spotřební zboží potřebné pro činnost DNM, jako jsou kancelářské potřeby nebo materiál pro kulturní akce. V roce 2023 tyto náklady dosáhly částky 1 640 371 Kč, což představuje značný podíl na celkových výdajích, neboť DNM organizuje řadu kulturních a vědeckých aktivit, které vyžadují specifické materiální zabezpečení. V roce 2022 byly spotřebované nákupy ve výši 1 520 000 Kč, což znamená nárůst o 120 371 Kč, což odpovídá přibližně 7,9% zvýšení.

Služby tvoří druhou největší složku nákladů, kdy jejich celková výše byla 1 473 326 Kč. Do této kategorie spadají náklady na údržbu budovy, pronájmy prostor, technické zajištění akcí

a další služby spojené s organizováním činnosti DNM. Důležitou součástí těchto nákladů jsou i služby spojené s komunikací a marketingem, které přispívají k propagaci akcí a aktivit DNM. V roce 2022 dosáhly náklady na služby 1 400 000 Kč, což ukazuje nárůst o 73 326 Kč, tedy přibližně 5,2% zvýšení (Dům národnostních menšin, 2024).

Osobní náklady zahrnují mzdy zaměstnanců a dohody o pracovní činnosti. V roce 2023 byly osobní náklady vyčísleny na 2 380 238 Kč. Ve srovnání s rokem 2022, kdy osobní náklady činily 2 100 000 Kč, došlo k nárůstu o 280 238 Kč, což představuje přibližně 13,3% zvýšení. Tento nárůst byl způsoben zejména rozšířením počtu zaměstnanců věnovaných projektům podporujícím integraci ukrajinských dětí do českého prostředí a poskytování lekcí češtiny pro běžence.

Daně a poplatky dosáhly výše 1000 Kč a zahrnují náklady spojené s drobnými administrativními poplatky a daňovými odvody. V roce 2022 byly tyto náklady stejné, a proto zde nedošlo k žádným změnám.

Ostatní náklady činily 69 196 Kč a zahrnovaly neplánované výdaje, které vznikly během roku, včetně menších oprav a úprav v prostorách DNM, jakož i materiální podpory dobrovolníků. V roce 2022 byly ostatní náklady ve výši 80 000 Kč, což představuje pokles o 10 804 Kč, tedy přibližně 13,5% snížení.

Poskytnuté příspěvky dosáhly celkové výše 550 Kč a byly většinou určeny na podporu drobných komunitních aktivit a projektů spřátelených organizací. V roce 2022 byly tyto příspěvky ve výši 500 Kč, což znamená drobný nárůst o 50 Kč, tedy 10% zvýšení.

V roce 2023 se podařilo DNM udržet vyrovnané hospodaření a dosažený výsledek svědčí o účinném finančním řízení, ačkoli nárůst osobních nákladů značil významnou zátěž. Organizace se nadále zaměřovala na optimalizaci svých nákladů, zejména v oblasti energií a administrativní podpory. Důraz byl kladen také na spolupráci s ostatními subjekty a efektivní využívání sdílených zdrojů, což přispělo k udržení finanční stability (Dům národnostních menšin, 2024).

Celkové srovnání s rokem 2022 ukazuje, že navzdory nárůstu nákladů v některých oblastech se DNM podařilo udržet kontrolu nad výdaji a zajistit stabilitu svého hospodaření. V následujících letech bude nutné se zaměřit na další možnosti úspor, zejména v souvislosti s rostoucími cenami energií a mzdovými náklady.

Tabulka 15: Náklady DNM za rok 2023

Náklady k 31. 12. 2023	v Kč	Podíl
Spotřebované nákupy	1 640 371	29,33%
Služby	1 473 326	26,34%
Osobní náklady	2 380 238	42,56%
Daně a poplatky	1 000	0,02%
Daň z příjmů	27 930	0,50%
Ostatní náklady	69 196	1,24%
Poskytnuté příspěvky	550	0,01%
Celkem	5 592 611	100%

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2023; vlastní zpracování

4.3.7 Shrnutí nákladů Domu národnostních menšin (2018–2023)

V období let 2018–2023 Dům národnostních menšin (DNM) vykázal postupný růst svých nákladů, který byl spojen s rozšiřováním aktivit organizace a zvyšováním kvality poskytovaných služeb. Největší část nákladů v každém roce tvořily služby a osobní náklady, což odráží zaměření organizace na podporu svých zaměstnanců a zajištění profesionálního provozu (Dům národnostních menšin, 2024).

Celkové náklady byly v roce 2018 nejnižší a dosáhly částky 3 099 952 Kč, zatímco v roce 2023 vzrostly na 5 592 611 Kč, což představuje nárůst o více než 80 % za sledované období. Tento růst byl důsledkem inflace, vyšších osobních nákladů spojených s rozšiřováním týmu a zvyšováním cen energií a služeb. Nejvýraznější nárůst byl zaznamenán v letech 2021 a 2022, kdy náklady přesáhly hranici 4,5 milionu Kč a 5,5 milionu Kč.

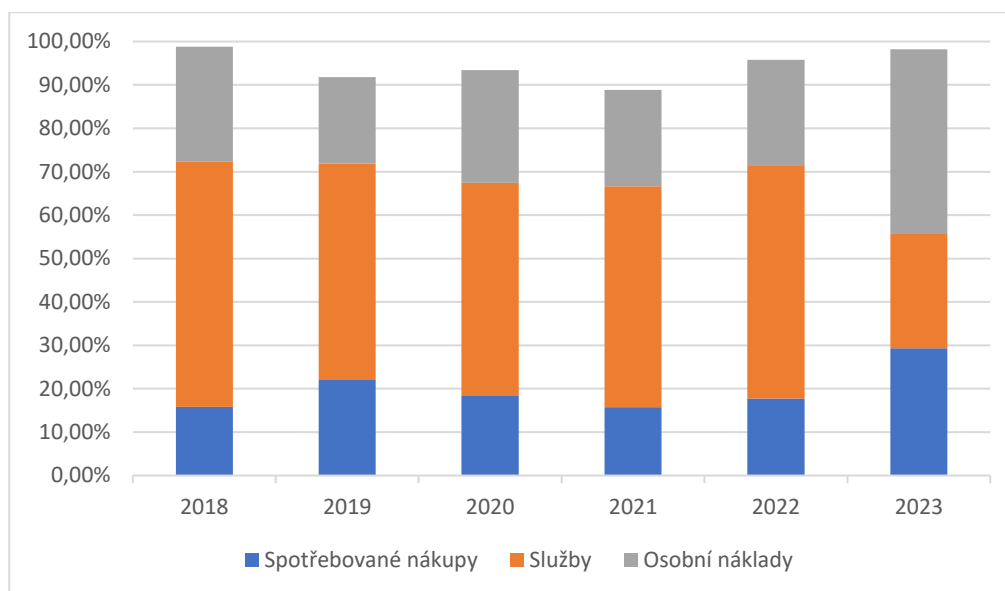
Služby představovaly největší podíl nákladů ve všech letech a zahrnovaly výdaje spojené s údržbou prostor, technickým zabezpečením akcí a dalšími provozními potřebami. Tento podíl se pohyboval od 49 % v roce 2020 až po 53 % v roce 2022. Osobní náklady zůstaly druhou největší položkou a jejich význam postupně rostl. V roce 2018 činily 819 456 Kč, zatímco v roce 2023 dosáhly částky 2 380 238 Kč, což představuje nárůst o téměř 190 %. Tento růst byl způsoben rozšiřováním týmu a zapojením nových projektů, včetně integrace ukrajinských dětí a lekcí češtiny pro uprchlíky.

Spotřebované nákupy tvořily další významnou část rozpočtu, zejména na kancelářské potřeby, materiály pro akce a další nezbytné provozní náklady. Tyto náklady vzrostly z 490 492 Kč v roce 2018 na 1 640 371 Kč v roce 2023. Ostatní náklady, odpisy a daně zůstaly během let relativně stabilní a tvořily pouze menší část celkových výdajů.

Shrnující analýza ukazuje, že DNM efektivně přizpůsobil své náklady rostoucím požadavkům a změnám v externím prostředí. Nejvýznamnější nákladové položky, tedy služby

a osobní náklady, odrážejí investice do kvalitního fungování organizace a jejího týmu. Přestože růst nákladů přinesl nové výzvy, DNM si udrželo stabilní hospodaření a díky optimalizaci výdajů dokázalo zajistit dlouhodobou finanční udržitelnost.

Graf 2: Podíl spotřebovaných nákupů, služeb a osobních nákladů DNM 2018–2023

Zdroj: Výroční zprávy DNM 2018-2023; vlastní zpracování

4.4 Finanční analýzy

Finanční analýzy Domu národnostních menšin v letech 2018–2023 poskytují přehled o klíčových ukazatelích, jako jsou rentabilita, zadluženost, likvidita a efektivita využívání aktiv. Zaměřují se na posouzení finanční stability a schopnosti organizace spravovat své zdroje v kontextu jejího poslání. Součástí analýzy je i hodnocení finanční nezávislosti a efektivity provozu, které odrážejí specifika neziskového sektoru.

4.4.1 Ukazatele rentability

Rentabilita Domu národnostních menšin prošla v letech 2018 až 2023 významným vývojem, odrážejícím mimo jiné dopady sociálně-ekonomických událostí, jako byla pandemie COVID-19 a příchod uprchlíků z Ukrajiny v roce 2022. Tyto události měly zásadní vliv na poptávku po službách DNM a na jejich finanční výsledky, jak je zřejmé z údajů uvedených v tabulce a grafu.

Rentabilita celkového kapitálu (ROA), která měří schopnost společnosti vytvářet zisk z celkových aktiv, byla v letech 2018 a 2019 záporná, -1,54 % a -4,19 %, což naznačuje, že každá

koruna investovaná do aktiv generovala ztrátu. Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) představuje míru návratnosti vlastního kapitálu společnosti a byla také negativní, -1,64 % v roce 2018 a -17,15 % v roce 2019. Tento ukazatel je důležitý pro investory, neboť ukazuje, jak efektivně společnost využívá jejich kapitál.

Rentabilita tržeb (ROS), vyjadřující, jak efektivně společnost přeměňuje tržby na čistý zisk, byla v těchto letech také pod nulou, -0,13 % a -0,71 %. Negativní trend pokračoval i v letech 2020 a 2021 s hodnotami ROA -1,15 % a -7,08 %, ROE -8,12 % a -51,58 %, a ROS -0,62 % a -3,72 %. Tyto ukazatele naznačují, že DNM měl obtíže s generováním zisku.

V roce 2022 došlo ke znatelnému obratu. Po odeznění pandemie COVID-19 se postupně obnovila ekonomická aktivita, což vedlo ke zvýšení poptávky po službách DNM. Tento pozitivní vývoj byl částečně způsoben také přílivem uprchlíků z Ukrajiny, kteří využívali služby organizace. ROA dosáhla 5,45 %, což ukazuje na efektivní generování zisku z aktiv. ROE vzrostla na 21,97 %, což je významný nárůst a indikátor účinného využití investovaného kapitálu. ROS se zlepšila na 0,57 %, což svědčí o pozitivním trendu v převodu tržeb na zisk.

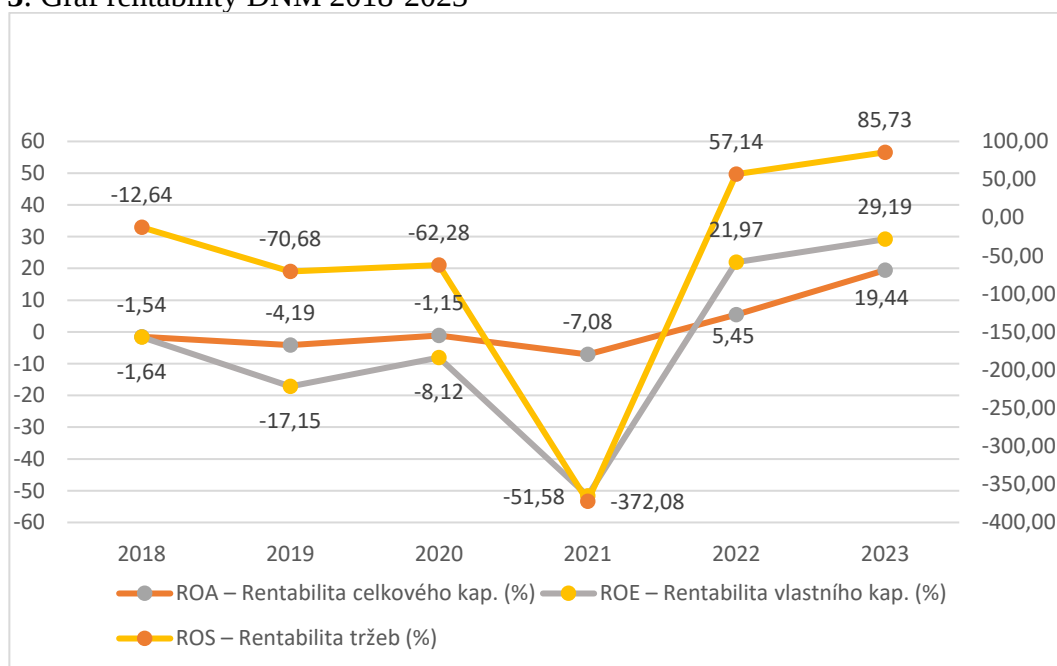
V roce 2023 se rentabilita dále zlepšovala. Rentabilita celkového kapitálu (ROA) dosáhla 19,44 %, což ukazuje výrazné zlepšení efektivity využití aktiv. Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) vzrostla na 29,19 %, což indikuje velmi efektivní využívání vlastních zdrojů pro tvorbu zisku. Rentabilita tržeb (ROS) vzrostla na 85,73 %, což ukazuje na efektivní převod tržeb na čistý zisk.

Tabulka 16: Výpočty ukazatelů ROS, ROA, ROE

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
VH po zdanění (v tis. Kč)	-70	-417	-175	-733	400	751
Aktiva celkem (v tis. Kč)	4 551	9 963	15 270	10 346	7 849	3 863
Vlastní zdroje (v tis. Kč)	4 262	2 432	2 155	1 421	1 821	2 573
Tržby (v tis. Kč)	554	590	281	197	700	876
ROE (%)	-1,64	-17,15	-8,12	-51,58	21,97	29,19
ROA (%)	-1,54	-4,19	-1,15	-7,08	5,10	19,44
ROS (%)	-12,64	-70,68	-62,28	-372,08	57,14	85,73

Zdroj: Výroční zprávy DNM 2018-2023; vlastní zpracování

Graf 3: Graf rentability DNM 2018-2023

Zdroj: Výroční zprávy DNM 2018-2023; vlastní zpracování

4.4.2 Ukazatele zadluženosti a aktivity

Ukazatele zadluženosti a aktivity poskytují komplexní přehled o finanční situaci a výkonnosti Domu národnostních menšin v letech 2018 až 2023. Zadluženost měří poměr cizího kapitálu k celkovým aktivům organizace a reflektuje závislost na externím financování, zatímco ukazatele aktivity hodnotí efektivitu využívání aktiv a pohledávek při generování výnosů (Knápková et al., 2017).

Z pohledu zadluženosti vykazoval DNM v průběhu sledovaného období výrazné změny. V roce 2018 byla celková zadluženost velmi nízká, a to 6,35 %, což naznačovalo, že většina aktiv byla financována z vlastních zdrojů. Koeficient samofinancování, který vyjadřuje podíl vlastního kapitálu na celkovém financování, dosáhl vysoké hodnoty 93,65 %. Tato situace signalizovala finanční nezávislost a stabilní hospodaření organizace. V roce 2019 však nastal prudký nárůst zadluženosti na 75,59 %, což souviselo s výrazným růstem cizích zdrojů, zatímco vlastní kapitál se snížil. Tento trend pokračoval i v roce 2020, kdy zadluženost dosáhla 85,89 %, což představovalo nejvyšší hodnotu během sledovaného období. Koeficient samofinancování ve stejném roce klesl na pouhých 14,11 %, což ukazovalo na závažnou závislost na cizích zdrojích.

Od roku 2021 se však finanční situace začala zlepšovat. Zadluženost mírně poklesla na 86,27 % a v následujících dvou letech pokračoval pozitivní trend. V roce 2023 celková

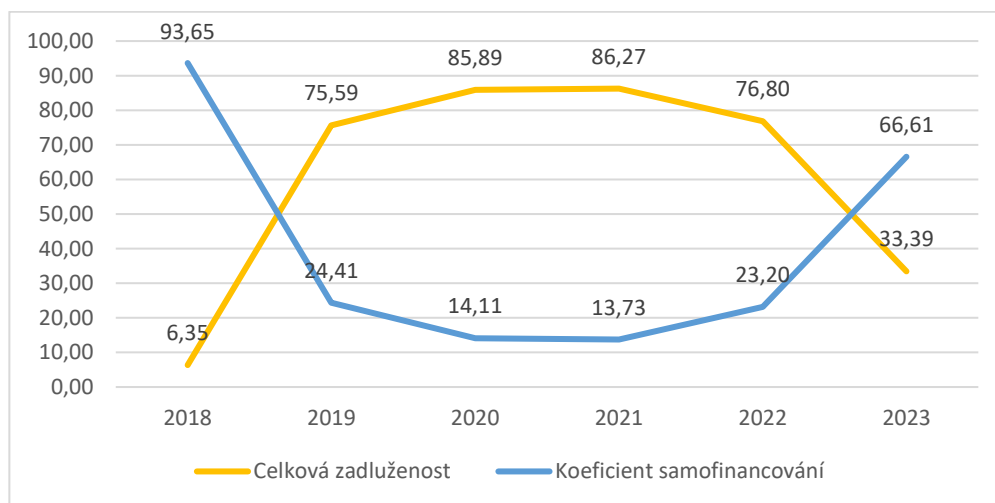
zadluženost klesla na 33,39 %, což signalizuje návrat k větší finanční nezávislosti. Současně se zlepšil koeficient samofinancování, který dosáhl hodnoty 66,61 %, čímž se organizace přiblížila k optimálnímu poměru vlastního a cizího kapitálu. Tento obrat byl výsledkem efektivního hospodaření, snížení externího dluhu a nárůstu vlastních zdrojů.

Tabulka 17: Výpočet celkové zadluženosti a koeficientu samofinancování DNM

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Cizí zdroje (v tis. Kč)	289	7 531	13 115	8 925	6 028	1 290
Aktiva celkem (v tis. Kč)	4 551	9 963	15 270	10 346	7 849	3 863
Vlastní zdroje (v tis. Kč)	4 262	2 432	2 155	1 421	1 821	2 573
Celková zadluženost (%)	6,35	75,59	85,89	86,27	76,80	33,39
Koeficient samofinancování (%)	93,65	24,41	14,11	13,73	23,20	66,61

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2018-2023; vlastní zpracování

Graf 4: Celková zadluženost a koeficient samofinancování DNM 2018-2023

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2018-2023; vlastní zpracování

Ukazatele aktivity poskytují pohled na to, jak efektivně organizace využívá svá aktiva a pohledávky k dosažení výnosů. Doba obratu aktiv, tedy poměr celkových výnosů k průměrným aktivům, vykazoval proměnlivé hodnoty. V předložené tabulce jsou prezentovány výsledky

výpočtu obratu aktiv pro jednotlivé roky. Hodnota ukazatele obratu aktiv by neměla klesnout pod hodnotu 1. To naznačuje, že organizace by měla generovat výnosy alespoň ve výši svého celkového kapitálu, což je indikátor efektivního využití svých zdrojů a dobré finanční výkonnosti (Knápková et al., 2017). V roce 2018 obrat aktiv dosáhl 0,67, což znamenalo, že každá koruna investovaná do aktiv přinesla 67 haléřů výnosů. V následujících dvou letech (2019 a 2020) se však obrat aktiv snížil na 0,35 a 0,22, což naznačovalo nižší efektivitu využívání aktiv, zejména kvůli rostoucím hodnotám aktiv bez odpovídajícího růstu výnosů.

Rok 2022 přinesl významné zlepšení, kdy obrat aktiv vzrostl na 0,79, což naznačovalo lepší využívání dostupných zdrojů. V roce 2023 dosáhl obrat aktiv hodnoty 1,66, což znamená, že aktiva generovala výnosy více než jedenapůlkrát vyšší, než byla jejich hodnota.

Tabulka 18: Výpočet obratu aktiv DNM

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Výnosy celkem (v tis. Kč)	3 029	3 530	3 332	3 891	6 228	6 423
Aktiva celkem (v tis. Kč)	4 551	9 963	15 270	10 346	7 849	3 863
Doba obratu aktiv	0,67	0,35	0,22	0,38	0,79	1,66

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2018-2023; vlastní zpracování

Obrat pohledávek, který měří rychlost, s jakou organizace proměňuje své pohledávky v hotovost, rovněž vykazoval významné změny (Merlíčková Růžicková, 2013). Nejvyšší hodnoty dosáhl v roce 2020 (1103,4), což svědčí o velmi rychlém inkasu pohledávek v tomto roce. V následujících letech došlo k poklesu, přičemž v roce 2023 činil obrat pohledávek 51,3. Přestože hodnota naznačuje pokles rychlosti inkasa, organizace nadále pracovala na optimalizaci inkasních procesů.

Tabulka 19: Výpočet obratu pohledávek DNM

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pohledávky (v tis. Kč)	1292	5 669	10 262	7 022	1 957	916
Výnosy/360	8,41	9,8	9,3	10,8	17,3	17,84
Doba obratu pohledávek	153,6	578,5	1103,4	650,2	113,1	51,3

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2018-2023; vlastní zpracování

Ukazatele zadluženosti a aktivity ukazuje na významné zlepšení finanční situace a výkonnosti DNM v roce 2023. Snižující se závislost na cizích zdrojích, zvyšující se efektivita využívání aktiv a stabilní inkasní procesy společně potvrzují pozitivní trend v hospodaření organizace.

4.4.3 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity Domu národnostních menšin reflektují schopnost organizace splácet své krátkodobé závazky a jsou klíčové pro posouzení její finanční stability a flexibility. Za období 2018 až 2023 se tyto ukazatele vyvíjely s proměnlivými výsledky.

V roce 2018 byla okamžitá likvidita (likvidita I. stupně), která se vypočítá jako poměr krátkodobých finančních majetků ku krátkodobým závazkům, vysoká s hodnotou 15,00 %, což svědčí o dobré schopnosti DNM okamžitě splácet své krátkodobé závazky. V následujících letech tento ukazatel prudce klesl, na 0,69 % v roce 2019 a dále na 0,46 % v roce 2020, což signalizuje nižší míru okamžitě dostupných prostředků v porovnání s krátkodobými závazky.

V roce 2022 se okamžitá likvidita zlepšila na 1,05 %, což znamenalo pozitivní obrat ve schopnosti DNM plnit své krátkodobé závazky. V roce 2023 se situace nadále výrazně zlepšila, okamžitá likvidita dosáhla hodnoty 2,3 %, což ukazuje na schopnost organizace pokrývat své krátkodobé závazky z okamžitě dostupných prostředků.

Pohotová likvidita (likvidita II. stupně), která k okamžité likviditě přidává pohledávky, také klesla z 21,33 % v roce 2018 na 1,60 % v roce 2019 a stabilizovala se v letech 2020 a 2021 na 1,40 %, přičemž v roce 2022 došlo k mírnému zlepšení na 1,39 %. V roce 2023 pohotová likvidita dosáhla 3,01 %, což naznačuje zlepšenou schopnost organizace spravovat své krátkodobé závazky pomocí rychle realizovatelných aktiv.

Běžná likvidita (likvidita III. stupně), která zahrnuje celou oběžnou aktiva, vykazovala podobný vzorec, s poklesem z 21,41 % v roce 2018 na 1,61 % v roce 2019, následovanou stabilizací a mírným zlepšením v roce 2022 na 1,39 %. V roce 2023 běžná likvidita dosáhla hodnoty 2,99 %, což svědčí o výrazném zlepšení finanční stability organizace a schopnosti plnit své závazky z celkových oběžných aktiv.

Pracovní kapitál, rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky, byl v roce 2018 4 351 tis. Kč, v roce 2019 vzrostl na 9 918 tis. Kč a v roce 2020 na 15 251 tis. Kč, což ukazuje na zvyšující se prostor pro operativní činnost organizace. V roce 2021 se pracovní kapitál snížil a v roce 2022 dosáhl hodnoty 7 843 tis. Kč. V roce 2023 pracovní kapitál činil 3 879 tis. Kč, což odráží mírné snížení dostupných prostředků pro operativní činnost organizace, ale také zlepšenou efektivitu řízení oběžných aktiv.

Tato data ukazují, že DNM zažil výrazné kolísání ve schopnosti pokrývat krátkodobé závazky z okamžitě dostupných zdrojů, s významným zlepšením situace v roce 2023.

Tabulka 20: Výpočet likvidity DNM

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Oběžná aktiva (v tis. Kč)	4 367	9 940	15 258	10 346	7 849	3 863
Kr. finanční majetek (v tis. Kč)	3 059	4 249	4 989	3 319	5 886	2 963
Pohledávky (v tis. Kč)	1 292	5 669	10 262	7 022	1 957	916
Kr. závazky (v tis. Kč)	204	6 182	10 904	6 756	5 629	1 290
Pracovní kapitál	4 351	9 918	15 251	10 341	7 843	3 879
Okamžitá likvidita (%)	15	0,69	0,46	0,49	1,05	2,3
Pohotová likvidita (%)	21,33	1,6	1,4	1,53	1,39	2,98
Běžná likvidita (%)	21,41	1,61	1,4	1,53	1,39	2,99

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2018-2023; vlastní zpracování

4.4.4 Ukazatel autarkie

Ukazatel autarkie je měřítkem, které vyjadřuje schopnost organizace financovat svou hlavní činnost z vlastních příjmů (Knápková, 2021). Vypočítává se jako podíl výnosů z hlavní činnosti a nákladů na hlavní činnost vyjádřený v procentech. Ukazatel nad 100 % znamená, že organizace generuje více příjmů, než jsou náklady spojené s hlavní činností, což ukazuje na finanční nezávislost organizace v rámci její primární operativní činnosti

Autarkie DNM byla v roce 2018 na úrovni 89,57 %, což značí, že výnosy pokryly většinu nákladů na hlavní činnost, ale ne zcela. V roce 2019 klesla autarkie na 84,56 %, což ukazuje na zvýšení nákladů nebo pokles příjmů ve srovnání s předchozím rokem.

V roce 2020 došlo k nárůstu autarkie na 93,14 %, což naznačuje, že DNM byl schopen generovat vyšší příjmy v porovnání s náklady na hlavní činnost. V roce 2021 však autarkie opět poklesla na 83,44 %, což může být známkou finančních výzev nebo investic do hlavní činnosti, které překročily přírůstek výnosů.

Rok 2022 zaznamenal signifikantní zvrat, kdy autarkie vzrostla na 105,87 %. Tento výsledek ukazuje na to, že DNM nejenže pokryl všechny náklady na svou hlavní činnost z vlastních příjmů, ale také vygeneroval přebytek.

V roce 2023 autarkie dále vzrostla na 112,04 %, což naznačuje pokračující pozitivní trend. Organizace nejen znovu pokryla všechny své náklady, ale také zvýšila přebytek z hlavní činnosti ve srovnání s předchozím rokem. Tento vývoj ukazuje na zlepšující se finanční zdraví a schopnost generovat dostatečné příjmy k pokrytí nákladů i vytváření rezerv.

Celkově ukazatel autarkie v průběhu let ukazuje, že DNM procházel různými fázemi finančního výkonu, přičemž roky 2022 a 2023 byly zvláště úspěšné ve směřování k finanční nezávislosti v rámci hlavní činnosti.

Tabulka 21: Výpočet autarkie DNM

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Výnosy z hl. činnosti (v tis. Kč)	2 775	3 335	3 245	3 855	6 150	6 337
Náklady z hl. činnosti (v tis. Kč)	3 098	3 944	3 484	4 620	5 809	5 656
Autarkie (%)	89,57	84,56	93,14	83,44	105,87	112,04

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2018-2023; vlastní zpracování

4.5 Kalkulačka FIKANE

Na základě výsledků z finanční kalkulačky byla organizace Dům národnostních menšin hodnocena jako finančně zdravá s ratingem „A“ (FIKANE,2024). Tento výsledek znamená, že organizace splňuje všechny klíčové parametry finančního zdraví, což jí poskytuje solidní základ pro dlouhodobou stabilitu. Hodnocení reflektuje nejen dodržování doporučených hodnot u klíčových ukazatelů, ale také efektivní řízení financí, které zajišťuje její schopnost plnit stanovené cíle.

Kalkulačka ukazuje, že zadluženost organizace je na přijatelných hodnotách. Poměr cizích zdrojů k celkovým aktivům zůstává nízký, což znamená, že organizace se nespolehá přehnaně na externí financování a udržuje svou finanční nezávislost (FIKANE,2024). Tento přístup minimalizuje riziko spojené se splácením závazků a umožňuje organizaci nadále růst a rozvíjet se.

Likvidita organizace je rovněž na dobré úrovni, což znamená, že DNM má dostatečné finanční prostředky na pokrytí svých krátkodobých závazků. Tento přebytek poskytuje organizaci nezbytnou finanční rezervu, která zvyšuje její schopnost čelit finančním nejistotám a zajišťuje plynulý chod jejích činností. Díky této rezervě se organizace může lépe soustředit na plnění svého poslání, aniž by musela čelit hrozbě finančních problémů (FIKANE,2024).

Dalším důležitým faktorem, který kalkulačka hodnotí, je koncentrace výnosů. Organizace Dům národnostních menšin má diverzifikované zdroje příjmů, což snižuje riziko závislosti na jediném zdroji financování (FIKANE,2024). Díky tomu zůstává organizace odolná vůči případným změnám v oblasti dotačních programů nebo jiných forem příjmů. Tato diverzifikace přispívá k dlouhodobé finanční stabilitě a schopnosti organizace pokračovat ve svých aktivitách.

Výsledky finanční kalkulačky ukazují, že Dům národnostních menšin je v dobré finanční kondici a dodržuje příklady dobré praxe v oblasti finančního řízení. Organizace využívá efektivní řízení nákladů a výnosů, udržuje nízkou míru zadluženosti a dostatečnou likviditu, což jí umožňuje pokračovat v plnění jejího poslání s jistotou dlouhodobé finanční udržitelnosti. Tyto výsledky doplňují a potvrzují závěry praktické části bakalářské práce, která se zaměřuje na podrobnou analýzu ekonomické situace a doporučení pro její další zlepšování.

4.6 Kulturní a vzdělávací aktivity Domu národnostních menšin

Dům národnostních menšin v Praze hraje klíčovou roli v podpoře kulturních a vzdělávacích aktivit etnických minorit a jejich integrace do české společnosti. Prostřednictvím poskytování prostor a zázemí různým národnostním organizacím DNM umožňuje menšinám zachovávat svou kulturní identitu, rozvíjet vzdělávací aktivity a navazovat dialog s českou veřejností.

Mezi organizacemi, které pravidelně využívají prostory DNM, se výrazně angažuje vietnamská menšina, reprezentovaná spolkem Viet Up. Viet Up organizuje řadu kulturních a vzdělávacích akcí zaměřených na prezentaci vietnamské kultury, posílení kulturní identity a integraci vietnamské komunity do české společnosti. Bittnerová (2005) zdůrazňuje, že kulturní

organizace menšin nejen uchovávají tradice, ale také vytvářejí mosty mezi minoritními skupinami a většinovou společností.

Dům národnostních menšin poskytuje vietnamské komunitě prostory pro kulturní, vzdělávací a společenské akce, které Viet Up využívá k prezentaci vietnamské kultury nejen mezi členy komunity, ale také mezi českou veřejností. V roce 2022 poskytlo DNM prostory pro 14 různých akcí pořádaných Viet Up, kterých se zúčastnilo přibližně 1300 osob. Tyto akce zahrnovaly kulturní večery, filmové projekce, diskuzní setkání a workshopy zaměřené na kreativitu a podnikatelské dovednosti mladé generace Vietnamců. Mezi nejvýznamnější akce patřil Česko-vietnamský ples 2022, který se konal ve společenském sále DNM a přilákal 300 návštěvníků. Tato událost byla zaměřena na prohloubení mezigeneračních vztahů ve vietnamské komunitě a zároveň na prezentaci vietnamské kultury mezi českou veřejností. Dům národnostních menšin tímto způsobem poskytl prostor pro kulturní interakci, čímž podpořil multikulturní dialog a integraci vietnamské komunity do širší společnosti (Dům národnostních menšin, 2024).

DNM poskytovalo prostor i pro diskuzní večery „Otvírák“, které se zaměřily na citlivá témata jako identita a mentální zdraví. Tyto akce otevřely diskuzi mezi 114 účastníky z řad vietnamské komunity i české veřejnosti a přispěly k rozvoji kritického myšlení a sociální soudržnosti (Dům národnostních menšin, 2024). Večery „Otvírák“ probíhaly v konferenčních místnostech DNM, které poskytly bezpečný a otevřený prostor pro dialog o společensky citlivých tématech. Tento typ vzdělávacích aktivit významně přispívá k odbourávání stereotypů a zvyšování povědomí o vietnamské kultuře a identitě.

V roce 2023 Viet Up uspořádal v prostorách DNM 19 akcí, kterých se zúčastnilo 3719 osob (Dům národnostních menšin, 2024). Tyto akce zahrnovaly kulturní večery, workshopy, promítání vietnamských filmů a diskuzní setkání zaměřená na mezikulturní dialog a integraci. Například večery deskových her a promítání vietnamských filmů poskytly prostor pro neformální setkávání mladých Vietnamců a Čechů, čímž posílily komunitní vazby a vytvářely přátelské prostředí pro interakci.

Vzdělávací aktivity zahrnovaly kurzy vietnamštiny, které byly zaměřené na zachování rodného jazyka mezi mladou generací Vietnamců a zároveň umožnily české veřejnosti lépe porozumět vietnamské kultuře. Kurzy probíhaly online a účastnilo se jich 21 studentů. Přestože kurzy probíhaly online, DNM poskytovalo prostory pro organizaci, propagaci a distribuci výukových materiálů. Dále DNM poskytovalo přístup ke kulturním zdrojům v rámci knihovny DNM, která disponuje přibližně 2500 svazky knih a 400 periodiky zaměřenými na národnostní menšiny, včetně vietnamské kultury (Dům národnostních menšin, 2024).

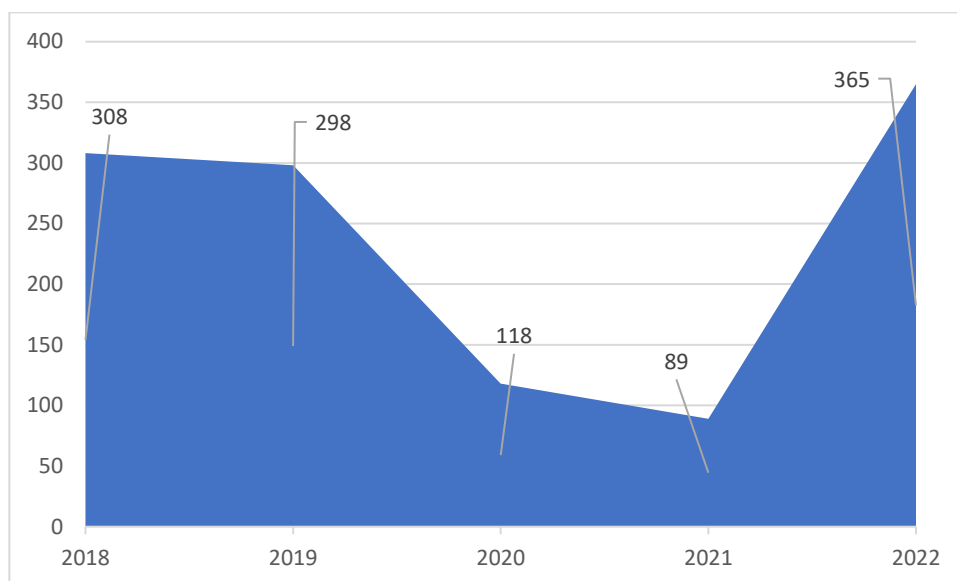
V roce 2023 Viet Up uspořádal charitativní aukci a přednášky na téma „Odvracená strana Vietnamu“, které upozornily na sociální problémy ve Vietnamu. Akce vynesla 23 925 Kč, která se díky partnerství s organizací help-for-hope.org zdvojnásobila na celkových 47 850 Kč. Tento příspěvek byl věnován nadaci Blue Dragon, která pomáhá dětem ve Vietnamu. Akce byla organizována v prostorách DNM, které poskytlo konferenční sál a technické zázemí pro realizaci přednášek a aukce (Dům národnostních menšin, 2024).

Kulturní a vzdělávací aktivity realizované v DNM mají pozitivní dopad na vietnamskou komunitu i na širší českou společnost. Díky kulturním akcím pořádaným v DNM došlo k lepšímu vnímání vietnamské kultury českou veřejností a k odbourávání stereotypů. Díky vzdělávacím programům, jako jsou diskuzní večery a kurzy vietnamštiny, došlo k posílení kulturní identity vietnamské komunity a zároveň ke zvýšení povědomí o vietnamské kultuře mezi českou veřejností.

Tato případová studie ukazuje, jak Dům národnostních menšin sehrává klíčovou roli v integraci vietnamské komunity do české společnosti a v podpoře mezikulturního dialogu. Prostřednictvím poskytování prostorů a podpory kulturních a vzdělávacích aktivit naplňuje své poslání a přispívá k vytváření harmonické multikulturní společnosti. Organizace plánuje pokračovat ve své činnosti a nadále poskytovat zázemí pro aktivity, které podporují vzájemné porozumění mezi vietnamskou menšinou a českou většinovou společností.

Analýza počtu akcí v letech 2018–2022 ukazuje proměnlivý vývoj aktivit v závislosti na vnějších faktorech. V roce 2018 bylo uspořádáno 308 akcí, v roce 2019 se konalo 298 akcí. Následně byl v roce 2020 zaznamenán výrazný pokles na 118 akcí, způsobený pandemií COVID-19 a souvisejícími omezeními. Tento trend pokračoval i v roce 2021 s pouhými 89 akcemi. Rok 2022 přinesl významný nárůst na 365 akcí, což ukazuje na návrat k předpandemické aktivitě a zvýšenou poptávku po kulturních a vzdělávacích programech. Kulturní aktivity lze rozdělit do několika kategorií podle jejich charakteru. Festivaly a kulturní akce tvořily přibližně 30 % všech aktivit, vzdělávací programy představovaly 25 %, koncerty a divadelní představení tvořily 20 %, výstavy a literární akce zabraly 15 % a zbývajících 10 % připadlo na komunitní setkání a tematické diskuse. Tato struktura ukazuje, že DNM věnuje významnou pozornost vzdělávání, ale také kulturním a společenským aktivitám, které podporují interakci mezi menšinami a většinovou společností. Tyto údaje se vztahují k období let 2018–2022 (Dům národnostních menšin, 2024).

Graf 5: Vývoj počtu kulturních akcí DNM 2018–2022

Zdroj: Výroční zprávy DNM 2018-2022; vlastní zpracování

5 Zhodnocení výsledků

Analýza finanční situace Domu národnostních menšin za období 2018–2023 ukázala výrazný vývoj klíčových finančních ukazatelů, který odráží efektivní řízení zdrojů a rostoucí finanční stabilitu organizace. Zejména v oblasti likvidity, aktivity a rentability lze pozorovat významné změny, které ovlivnily celkovou finanční výkonnost. Tabulka 22 obsahuje shrnutí klíčových finančních ukazatelů Domu národnostních menšin (DNM) v období 2018–2023.

Tabulka 22: Shrnutí klíčových finančních ukazatelů DNM 2018–2023¹

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Autarkie (%)	89,57	84,56	93,14	83,44	105,87	112,04
Běžná likvidita (%)	4,28	1,61	1,4	1,53	1,39	2,99
Celková zadluženost (%)	6,35	75,59	85,89	86,27	76,8	33,39
Doba obratu aktiv	0,67	0,35	0,22	0,38	0,79	1,66
Doba obratu pohledávek	153,6	578,5	1103,4	650,2	113,1	51,3
ROA (%)	-1,54	-4,19	-1,15	-7,08	5,10	19,44

¹ Přehled ukazatelů v tabulce ukazuje, že hodnoty označené žlutě jsou pod doporučenými mezemi uvedenými v teoretické části, což naznačuje možné nedostatky či potřebu optimalizace. Naopak zeleně označené ukazatele odpovídají doporučeným hodnotám, což svědčí o jejich stabilitě.

Zdroj: Výroční zprávy DNM 2018-2023; vlastní zpracování

Likvidita organizace se v průběhu let měnila v závislosti na schopnosti pokrývat krátkodobé závazky z dostupných prostředků. Okamžitá likvidita (likvidita I. stupně), která vyjadřuje poměr hotovosti a krátkodobých závazků, se mezi lety 2018 a 2020 propadla z 15 % na kritických 0,46 %, což naznačovalo, že organizace čelila problémům s likviditou. Od roku

2021 se situace začala stabilizovat a v roce 2023 okamžitá likvidita dosáhla 2,3 %, což signalizuje obnovení schopnosti organizace splácet krátkodobé závazky.

Pohotová likvidita (likvidita II. stupně), která kromě hotovosti zahrnuje i pohledávky, vykazovala obdobný vývoj. Z hodnoty 21,33 % v roce 2018 klesla na 1,4 % v roce 2020, ale v roce 2023 se zlepšila na 3,01 %. To ukazuje, že organizace získala lepší kontrolu nad svými pohledávkami a finančními prostředky.

Podobný trend byl pozorován i u běžné likvidity (likvidita III. stupně), která zahrnuje celková oběžná aktiva. V roce 2018 dosahovala 21,41 %, ale v roce 2019 prudce poklesla na 1,61 %. Po stabilizaci v letech 2020 a 2021 se v roce 2023 zvýšila na 2,99 %, což ukazuje na celkové zlepšení finanční stability organizace.

Ukazatele aktivity odrážejí efektivitu využívání aktiv organizace k dosažení výnosů. Obrat aktiv, který měří poměr celkových výnosů k průměrným aktivům, v roce 2018 dosáhl hodnoty 0,67, což znamenalo, že každá investovaná koruna přinesla 67 haléřů výnosů. Tento ukazatel se však v následujících dvou letech snížil na 0,35 v roce 2019 a 0,22 v roce 2020, což naznačovalo neefektivní využití aktiv.

V roce 2022 se situace začala zlepšovat a obrat aktiv vzrostl na 0,79, zatímco v roce 2023 dosáhl hodnoty 1,66, což ukazuje, že aktiva generovala výnosy více než jedenapůlkrát vyšší než jejich hodnota. Tento růst byl důsledkem optimalizace aktiv a vyšších výnosů.

Obrat pohledávek, který vyjadřuje rychlost inkasa pohledávek, dosáhl v roce 2020 hodnoty 1103,4 dní, což znamenalo extrémně dlouhou dobu splatnosti. V roce 2023 se však snížil na 51,3 dní, což naznačuje zlepšení efektivity řízení pohledávek.

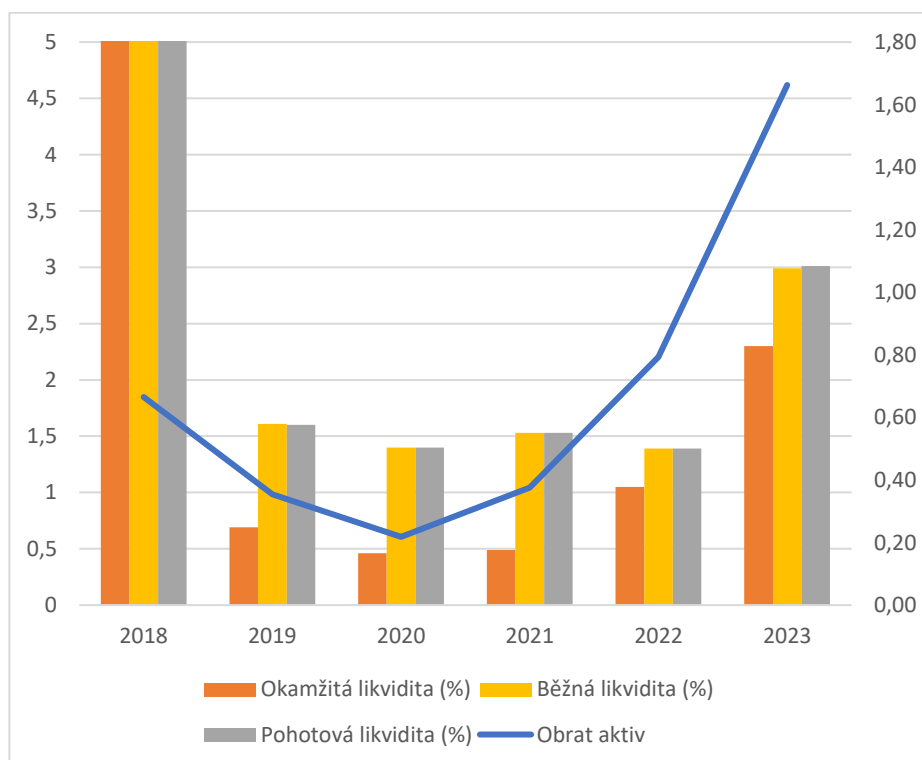
Rentabilita organizace vykazovala v průběhu let výrazné výkyvy. ROE bylo v roce 2018 -1,64 % kvůli nízkým tržbám a vysokým nákladům, ale postupně rostlo – v roce 2020 na 12,54 %, v roce 2022 na 21,89 % a v roce 2023 dosáhlo 29,19 %. Podobně ROS vzrostlo z -4,89 % v roce 2018 na 85,73 % v roce 2023, což ukazuje na vysokou míru přeměny celkových výnosů, včetně dotací, na přebytek. V kontextu neziskového sektoru je však nutné zohlednit, že většina výnosů organizace pochází z externího financování, zejména z dotací. Rostoucí rentabilita proto neodráží primárně efektivitu samostatného hospodaření, ale spíše schopnost organizace získávat a efektivně využívat dotační zdroje k pokrytí provozních nákladů a tvorbě finanční rezervy. V kontextu finanční analýzy Domu národnostních menšin, je klíčové pochopit specifický charakter neziskového sektoru. Hlavní činnost neziskové organizace není primárně zaměřena na generování zisku, ale sleduje jiné, často společenské cíle. Vedlejší činnost může mít ziskový charakter, ale slouží převážně k podpoře hlavního poslání organizace. V této souvislosti se ukazatele finanční výkonnosti neziskových organizací mohou jevit jako

problematické a otevřené diskuzi, protože jejich hlavní cíle se významně liší od těch v tradičním podnikatelském prostředí (Knápková, 2017).

Vývoj ukazatelů likvidity a aktivity je vzájemně propojen. V letech 2019 a 2020 byla nízká likvidita důsledkem neefektivního využívání aktiv a dlouhé doby inkasa pohledávek, což vedlo k nedostatku hotovostních prostředků. V roce 2023 se však situace změnila – nárůst obrátu aktiv na 1,66 a zrychlené inkaso pohledávek na 51,3 dní přispěly ke zlepšení likvidity.

Vizuální interpretace dat prostřednictvím grafu likvidity a obrátu aktiv jasně ukazuje kritické období let 2019–2020, kdy likvidita dosáhla nejnižších hodnot. Následující roky pak přinesly postupné zlepšení, což naznačuje úspěšnou strategii řízení krátkodobých závazků a efektivnější využití aktiv.

Graf 6: Likvidita a obrat aktiv DNM 2018-2023

Zdroj: Výroční zpráva Dům národnostních menšin 2018-2023; vlastní zpracování

Pro hodnocení finančního zdraví vybrané neziskové organizace byla využita kalkulačka finančního zdraví neziskové organizace (FIKANE, 2024), která poskytuje komplexní analýzu finanční situace. Na základě výsledků této kalkulačky byla organizace hodnocena následujícím způsobem: *"Finanční zdraví z pohledu celkové finanční situace: Rating: A. Z pohledu celkové finanční situace aktuálně finančně zdravá organizace. Ve všech finančních ukazatelích indikujících finanční (ne)zdraví organizace byly plně dodržovány doporučené hodnoty, což*

představuje dobrý předpoklad pro zdravé finanční fungování organizace. Z pohledu celkové finanční situace je obecně žádoucí, aby byly dodržovány příklady dobré praxe týkající se dosahovaných hodnot jednotlivých finančních ukazatelů, což maximalizuje pravděpodobnost udržení dlouhodobého finančního zdraví organizace."

Kulturní a vzdělávací aktivity Domu národnostních menšin ve spolupráci s vietnamskou komunitou prostřednictvím spolku Viet Up výrazně přispěly k integraci vietnamské menšiny do české společnosti. V roce 2022 proběhlo v prostorách DNM 14 akcí, kterých se zúčastnilo přibližně 1300 osob, a v roce 2023 to bylo 19 akcí s celkovou účastí 3719 osob. Tyto akce, zahrnující filmové večery, diskuzní setkání a workshopy, podpořily mezikulturní dialog a posílily komunitní vazby mezi mladými Vietnamci a českou veřejností. Diskuzní večery zaměřené na témata jako identita a mentální zdraví přilákaly 114 účastníků a přispěly k odbourávání předsudků a stereotypů.

Dům národnostních menšin tímto způsobem poskytuje prostor pro autentickou prezentaci vietnamské kultury a podporuje vzájemné porozumění mezi komunitami. Tyto aktivity významně přispívají k integraci vietnamské komunity do české společnosti, zvyšují povědomí o vietnamské kultuře a posilují sociální soudržnost. Ukazuje se tak, že DNM efektivně naplňuje své poslání podporovat multikulturní spolupráci a integraci národnostních menšin.

6 Závěr

Tato bakalářská práce se zaměřila na analýzu ekonomické situace Domu národnostních menšin o.p.s. (DNM) za období let 2018–2023. Cílem bylo nejen zhodnotit finanční zdraví organizace, ale také identifikovat klíčové faktory ovlivňující její ekonomickou stabilitu a navrhnout opatření pro její dlouhodobou udržitelnost a rozvoj. Analýza byla založena na detailním zpracování účetních výkazů, výpočtu finančních ukazatelů a zkoumání struktury příjmů a výdajů organizace.

Výsledky analýzy ukázaly, že DNM si udržuje stabilní finanční základnu, především díky podpoře města Prahy, veřejným dotacím a výnosům z vedlejších činností. Nicméně bylo zjištěno, že organizace čelí výzvám spojeným s rostoucími provozními náklady a určitou závislostí na externích zdrojích financování. Klíčovým faktorem, který přispívá k finanční stabilitě organizace, je její schopnost diverzifikovat zdroje příjmů, zejména prostřednictvím fundraisingových aktivit a poskytování služeb souvisejících s její hlavní činností.

Finanční analýza ukázala nutnost úpravy některých nákladových položek, zejména v oblasti provozních výdajů, a zdůraznila význam strategického plánování v oblasti rozvoje fundraisingu a vedlejších aktivit. DNM má silný potenciál pro další růst a rozvoj, přičemž doporučené kroky zahrnují intenzivnější komunikaci s donory, větší zaměření na efektivitu projektů a rozšíření portfolia nabízených služeb.

V posledních pěti letech se ukázalo, že příjmy organizace vykazují rostoucí trend, a to zejména díky úspěšnému získávání dotací a strategickému rozšiřování fundraisingových aktivit. Například v roce 2018 činil objem finančních prostředků organizace přibližně 2 424 000 Kč, zatímco v roce 2023 se tato částka zvýšila na 5 453 000 Kč. Tento růst naznačuje úspěšnost v získávání finančních prostředků a schopnost organizace udržet si stabilní hospodaření i v době ekonomické nejistoty.

Dalším důležitým faktorem je vývoj provozních nákladů, které postupně rostly, zejména v souvislosti s inflací a zvyšováním cen energií. Například v roce 2020 došlo k poklesu vlastních příjmů organizace přibližně o 50 % v důsledku pandemie COVID-19, což vedlo ke ztrátě ve výši 175 029,74 Kč. I přes tuto krizi však organizace dokázala udržet základní činnost díky dotacím a efektivnímu řízení finančních prostředků.

V roce 2021 se situace dále komplikovala, protože pokles tržeb z celkové činnosti dosáhl více než 60 % oproti původnímu plánu, což vedlo ke ztrátě 733 497,30 Kč. Zvýšené náklady na provoz a investice do infrastruktury, jako bylo vymalování kanceláří a výměna podlah v

zasedací místnosti, přispěly k této ztrátě. Nicméně v následujících letech se organizace stabilizovala a v roce 2023 dosáhla vyrovnaného hospodaření s přebytkem ze své činnosti ve výši 700 000 Kč.

DNM se také sehrává důležitou roli v integraci národnostních menšin do české společnosti prostřednictvím kulturních a vzdělávacích aktivit. Analýza na příkladu vietnamské komunity ukázala, že tyto aktivity nejen posilují kulturní identitu menšin, ale také významně přispívají k odbourávání stereotypů a podpoře mezikulturního dialogu. Účast více než 3700 osob na akcích v roce 2023 dokládá vysoký zájem o kulturní programy a efektivitu DNM v podpoře sociální soudržnosti. Přestože byla analýza zaměřena na vietnamskou komunitu, podobné výsledky lze očekávat i u dalších národnostních menšin působících v DNM.

Závěrem lze říci, že Dům národnostních menšin o.p.s. je významným příkladem neziskové organizace, která dokáže efektivně plnit své poslání v oblasti podpory národnostních menšin a zároveň čelit výzvám spojeným s financováním. Tato bakalářská práce poskytla organizaci ucelený přehled o její ekonomické situaci a navrhla opatření, která mohou být klíčová pro její dlouhodobou prosperitu. Výsledky této práce mohou být inspirací i pro další neziskové organizace, které se potýkají s podobnými problémy v oblasti financování, strategického plánování a adaptace na měnící se ekonomické a společenské podmínky.

Doporučení:

Na základě provedené analýzy ekonomické situace Domu národnostních menšin o.p.s. byla formulována konkrétní doporučení, která mohou pomoci organizaci posílit její finanční stabilitu a zvýšit efektivitu jejího fungování.

Jedním z klíčových kroků by mělo být posílení vedlejších činností s cílem snížit závislost organizace na dotacích. Analýza ukazatele autarkie ukázala, že organizace byla v letech 2018–2021 závislá na externím financování a až v roce 2022 poprvé dosáhla hodnoty nad 100 %. To naznačuje, že organizace nebyla schopna dlouhodobě pokrýt své náklady pouze z vlastních výnosů. Proto je žádoucí rozšířit vedlejší činnost, zejména v oblasti pronájmu prostor pro kulturní, vzdělávací i komerční akce, jako jsou firemní školení, konference nebo soukromé oslavy. Nabídka doplňkových služeb, například pronájem audiovizuální techniky či catering, by mohla zvýšit atraktivitu prostor a přilákat nové klienty. Důležitým opatřením je také zlepšení marketingu a cílení na širší klientelu, čímž by se maximalizovaly příjmy z vedlejší činnosti. Tato opatření by vedla ke snížení závislosti na dotacích a posílení finanční samostatnosti organizace.

Dalším důležitým aspektem je zvýšení efektivity řízení likvidity a schopnosti organizace pokrývat své krátkodobé závazky. Ukazatele likvidity vykazovaly v letech 2019–2021 nízké

hodnoty, přičemž okamžitá likvidita v roce 2020 dosáhla kritických 0,46 %, což signalizovalo nedostatek hotovostních rezerv na pokrytí krátkodobých závazků. Přestože v roce 2023 likvidita vzrostla na 2,3 %, stále je vhodné situaci monitorovat a posílit likvidní rezervy. Doporučuje se pravidelná kontrola splatnosti pohledávek a optimalizace inkasních procesů, protože obrat pohledávek v roce 2023 dosáhl pouze 51,3, což ukazuje na zpomalení inkasa. Organizace by měla vytvořit rezervní fond, který by poskytoval finanční polštář pro nečekané výdaje a výpadky příjmů. Dále je vhodné zvážit optimalizaci řízení oběžných aktiv, například investováním do krátkodobých likvidních nástrojů s výhodnějším zhodnocením.

Snížení nákladů a zvýšení provozní efektivity je dalším klíčovým krokem ke zlepšení finanční situace organizace. Rentabilita celkového kapitálu a vlastního kapitálu byla v letech 2018–2021 záporná, což signalizovalo slabé hospodaření s aktivy. Přestože v roce 2023 ROA dosáhla 19,44 % a ROE 29,19 %, je nutné zajistit dlouhodobou udržitelnost těchto výsledků. Organizace by měla provést energetický audit a identifikovat úspory v provozních nákladech, například modernizací osvětlení, topných systémů nebo využitím obnovitelných zdrojů energie. Důležité je také minimalizovat zbytečné provozní náklady a přehodnotit smluvní závazky s externími dodavateli služeb. Další možností je využití digitálních technologií ke snížení administrativních nákladů a zvýšení efektivity práce.

Diverzifikace zdrojů financování a posílení fundraisingu je klíčová pro zajištění dlouhodobé finanční stability organizace. Přestože rentabilita tržeb (ROS) v roce 2023 dosáhla 85,73 %, což ukazuje na efektivní převod tržeb na přebytek, velká část výnosů stále pochází z dotací. Proto by se organizace měla aktivněji zapojit do evropských grantových výzev, které by mohly přinést nové finanční prostředky. Dále je vhodné navázat hlubší spolupráci s firemními partnery, kteří by mohli dlouhodobě podporovat vybrané projekty organizace. Fundraisingové kampaně zaměřené na konkrétní kulturní nebo vzdělávací programy by mohly oslovit širokou veřejnost a přinést dodatečné příjmy.

V neposlední řadě je nutné věnovat pozornost dlouhodobému finančnímu plánování a řízení rizik. Organizace v minulosti čelila finančním výkyvům, přičemž v roce 2020 zadluženost dosáhla 85,89 %, což bylo nejvyšší v analyzovaném období. V roce 2023 se situace stabilizovala na 33,39 %, což ukazuje na návrat k finanční nezávislosti, nicméně je důležité zajistit dlouhodobě udržitelné řízení financí. Organizace by měla vypracovat dlouhodobý finanční plán, který bude pravidelně aktualizován na základě aktuálních výsledků hospodaření. Je také důležité identifikovat rizikové faktory, jako jsou výpadky dotací nebo nečekané výdaje, a vytvořit scénáře pro jejich řešení. Pravidelné revize rozpočtu umožní pružně reagovat na změny v příjmech a výdajích a zajistí větší finanční stabilitu.

Tato doporučení přímo vycházejí z výsledků finanční analýzy a reflektují identifikované slabé ukazatele, jako jsou nízká likvidita, vysoká zadluženost v minulých letech, závislost na dotacích a nevyužitý potenciál vedlejších činností. Jejich realizace by mohla přispět ke zlepšení finanční stability organizace, snížení rizik a zajištění dlouhodobé udržitelnosti Domu národnostních menšin.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Literatura

BITTNEROVÁ, Dana. *Etnické komunity v české společnosti*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-903086-7-8.

BITTNEROVÁ, Dana. *Kdo jsem a kam patřím?* Praha: Sofis, 2005. ISBN 80-902785-8-2.

BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace*. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.

ERIKSEN, Thomas Hylland. *Antropologie multikulturních společností. Rozumět identitě*. Překlad: Marek Jakoubek, Tereza Kuldová. Praha: Triton, 2007. ISBN 978-80-7254-925-2.

ERIKSEN, Thomas Hylland. *Sociální a kulturní antropologie: příbuzenství, národnostní příslušnost, rituál*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-465-6.

JOŠT, Marek. *Nestátní neziskové organizace – právní úprava, účetnictví, audit, transparentnost*. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2019. ISBN 978-80-245-2325-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel; ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0563-2.

KRECHOVSKÁ, Michaela; HEJDUKOVÁ, Pavlína; HOMMEROVÁ, Dita. *Řízení neziskových organizací: Klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-247-3075-2.

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-825-3.

PELIKÁNOVÁ, Anna. *Sbírka souvztažností pro nestátní neziskovky*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0340-9.

PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0339-3.

REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-54-5.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3124-2.

ŠEDIVÝ, Marek; MEDLÍKOVÁ, Olga. *Public relations, fundraising a lobbying: pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4040-9.

ŠEDIVÝ, Marek; MEDLÍKOVÁ, Olga. *Úspěšná nezisková organizace*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4041-6.

SOUKUP, Martin. *Základy kulturní antropologie*. Praha: Akademie veřejné správy, 2009. ISBN 978-80-87207-03-1.

VÍT, Petr. *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5477-2.

VODÁKOVÁ, Jana. *Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-324-1.

7.2 Internetové zdroje

ASPEKT, 2024. Online. Dostupné z: <https://aspekt.hm/cs> [cit. 2024-03-15].

DŮM NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN, 2024. Výroční zpráva 2018. Online. Dostupné z: <https://www.dnm-praha.eu/o-nas/vyrocní-zpravy/> [cit. 2024-02-07].

DŮM NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN, 2024. Výroční zpráva 2019. Online. Dostupné z: <https://www.dnm-praha.eu/o-nas/vyrocní-zpravy/> [cit. 2024-02-07].

DŮM NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN, 2024. Výroční zpráva 2020. Online. Dostupné z: <https://www.dnm-praha.eu/o-nas/vyrocní-zpravy/> [cit. 2024-02-07].

DŮM NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN, 2024. Výroční zpráva 2021. Online. Dostupné z: <https://www.dnm-praha.eu/o-nas/vyrocní-zpravy/> [cit. 2024-02-07].

DŮM NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN, 2024. Výroční zpráva 2022. Online. Dostupné z: <https://www.dnm-praha.eu/o-nas/vyrocní-zpravy/> [cit. 2024-02-07].

DŮM NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN, 2024. Výroční zpráva 2023. Online. Dostupné z: <https://www.dnm-praha.eu/o-nas/vyrocní-zpravy/> [cit. 2024-02-07].

DŮM NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN, 2024. O nás. Online. Dostupné z: <https://www.dnm-praha.eu/> [cit. 2024-02-07].

FIKANE, 2024. Kalkulačka finančního zdraví neziskové organizace. Online. Dostupné z: <https://fikane.cz/> [cit. 2024-02-07].

JUSTICE.CZ, 2024. Sbírka listin – Dům národnostních menšin. Online. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=695160> [cit. 2024-02-07].

ROMODROM, 2024. Online. Dostupné z: <https://romodrom.cz/cs/> [cit. 2024-03-15].

SEA-L, 2024. Online. Dostupné z: <https://sea-l.cz/cs/> [cit. 2024-03-15].

SLOVO 21, 2024. Online. Dostupné z: <https://www.slovo21.cz/> [cit. 2024-03-15].

Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratek

7.3 Seznam tabulek

Tabulka 1: Rozvaha neziskové organizace

Tabulka 2: Výkaz zisku a ztráty neziskové organizace

Tabulka 3: Výnosy z vedlejší činnosti DNM 2018-2023

Tabulka 4: Výnosy DNM za rok 2018

Tabulka 5: Výnosy DNM za rok 2019

Tabulka 6: Výnosy DNM za rok 2020

Tabulka 7: Výnosy DNM za rok 2021

Tabulka 8: Výnosy DNM za rok 2022

Tabulka 9: Výnosy DNM za rok 2023

Tabulka 10: Náklady DNM za rok 2018

Tabulka 11: Náklady DNM za rok 2019

Tabulka 12: Náklady DNM za rok 2020

Tabulka 13: Náklady DNM za rok 2021

Tabulka 14: Náklady DNM za rok 2022

Tabulka 15: Náklady DNM za rok 2023

Tabulka 16: Výpočty ukazatelů ROC, ROS, ROA, ROE

Tabulka 17: Výpočet celkové zadluženosti a koeficientu samofinancování DNM

Tabulka 18: Výpočet obratu aktiv DNM

Tabulka 19: Výpočet obratu pohledávek DNM

Tabulka 20: Výpočet likvidity DNM

Tabulka 21: Výpočet autarkie DNM

Tabulka 22: Shrnutí klíčových finančních ukazatelů DNM 2018–2023

7.4 Seznam grafů

Graf 1: Podíl grantů, tržeb a ostatních výnosů DNM 2018–2023

Graf 2: Podíl spotřebovaných nákupů, služeb a osobních nákladů DNM 2018–2023

Graf 3: Graf rentability DNM 2018-2023

Graf 4: Celková zadluženost a koeficient samofinancování DNM 2018-2023

Graf 5: Vývoj počtu kulturních akcí DNM 2018–2022

Graf 6: Likvidita a obrat aktiv DNM 2018-2023

7.5 Seznam použitých zkratek

DNM – Dům národnostních menšin

VZZ – Výkaz zisku a ztráty

FIKANE – Kalkulačka finančního zdraví neziskové organizace

Přílohy

Příloha 1 – Export z finanční kalkulačky

Příloha 1 – Export z finanční kalkulačky

Dům národnostních menšin o.p.s, 28516346

18/02/2025 1/4

Finanční zdraví neziskové organizace

Název organizace: Dům národnostních menšin o.p.s

IČO: 28516346

Agregované výsledky:

Hodnocení aktuálního stavu finančního zdraví:

Finanční zdraví z pohledu celkové finanční situace: Rating: A

Z pohledu celkové finanční situace aktuálně finančně zdravá organizace. Ve všech finančních ukazatelích indikujících finanční (ne)zdraví organizace byly plně dodržovány doporučené hodnoty, což představuje dobrý předpoklad pro zdravé finanční fungování organizace. Z pohledu celkové finanční situace je obecně žádoucí, aby byly dodržovány příklady dobré praxe týkající se dosahovaných hodnot jednotlivých finančních ukazatelů, což maximalizuje pravděpodobnost udržení dlouhodobého finančního zdraví organizace.

Hodnocení jednoročního výhledu finančního zdraví:

Finanční zdraví z pohledu celkové finanční situace: Rating: A

Z pohledu celkové finanční situace odpovídá výhled finančně zdravé organizaci. Při dodržení současného přístupu v oblasti jednotlivých finančních ukazatelů s velmi vysokou mírou pravděpodobnosti nevznikne v nejbližší budoucnosti problém s finančním zdravím organizace. Z pohledu celkové finanční situace je obecně žádoucí, aby byly dodržovány příklady dobré praxe týkající se dosahovaných hodnot jednotlivých finančních ukazatelů, což maximalizuje pravděpodobnost udržení dlouhodobého finančního zdraví organizace.

Dílčí výsledky:

Hodnocení aktuálního stavu finančního zdraví:

Finanční zdraví z pohledu výsledku hospodaření po zdanění ve vedlejší činnosti: Finančně zdravá organizace

Z pohledu výsledku hospodaření po zdanění ve vedlejší (hospodářské) činnosti aktuálně finančně zdravá organizace. Měla a má dostatečně vysoký kladný výsledek hospodaření, který přispívá k dosahování hlavních cílů organizace. Z pohledu výsledku hospodaření po zdanění je ve vedlejší (hospodářské) činnosti obecně žádoucí, aby organizace dosahovala co nejvyššího kladného výsledku hospodaření, který bude přispívat k dosažení jejích hlavních cílů.

Finanční zdraví z pohledu zadluženosti: Finančně zdravá organizace

Z pohledu zadluženosti (poměru cizích zdrojů a celkových aktiv) aktuálně finančně zdravá organizace. Měla a má bezpečnou míru zadluženosti, což znamená, že s vysokou pravděpodobností aktuálně nehrozí významné riziko nesplacení budoucích závazků organizace. Z pohledu zadluženosti je obecně žádoucí, aby organizace udržovala takovou míru zadluženosti, která neohrozí její budoucí schopnost splacení závazků a zároveň umožní rozvoj organizace, který nelze zajistit pouze s využitím vlastních zdrojů.

Finanční zdraví z pohledu běžné likvidity: Finančně zdravá organizace

Z pohledu běžné likvidity (poměru oběžných aktiv a krátkodobých cizích zdrojů) aktuálně finančně zdravá organizace. Organizace měla a má přiměřený přebytek krátkodobých (oběžných) aktiv nad krátkodobými závazky, což znamená, že s vysokou pravděpodobností aktuálně nevzniká významný tlak na schopnost splacení jednotlivých v aktuálním roce splatných závazků. Z pohledu likvidity je obecně žádoucí, aby organizace udržovala přebytek oběžných aktiv nad krátkodobými závazky a vytvářela si tak finanční "polštář" pro bezpečné řízení své likvidity. Reálně je však nutné také sledovat "kvalitu" jednotlivých oběžných aktiv, zejména pohledávek a případně zásob, které mohou mít různou míru schopnosti převodu na finanční prostředky. Pokud je v těchto položkách identifikována "nelikvidní část majetku", je vhodné ji pro účely tohoto ukazatele z oběžných aktiv vyloučit.

Finanční zdraví z pohledu tříletého vývoje rentability aktiv: Finančně zdravá organizace

Z pohledu tříletého vývoje rentability aktiv (poměru výsledku hospodaření a celkových aktiv) aktuálně finančně zdravá organizace. Organizace dosahovala dlouhodobě akceptovatelně kladné rentability, což vytváří základní předpoklad pro zdravé ekonomické fungování organizace. Z pohledu rentability je obecně žádoucí, aby byla dosahována maximálně možná kladná rentabilita, tedy taková, která je založena na dosahování maximálního kladného výsledku hospodaření (pochopitelně se specifiky neziskového sektoru, který nepovažuje maximalizaci zisku, a tím pádem i rentability za hlavní cíl).

Finanční zdraví z pohledu ukazatele dvouleté dotační ztrátovosti: Finančně zdravá organizace

Z pohledu ukazatele dvouleté dotační ztrátovosti (souběh čerpaných dotací a záporného výsledku hospodaření dva roky po sobě) aktuálně finančně zdravá organizace. Organizace dosahovala opakovaně akceptovatelných kladných výsledků hospodaření v souběhu s čerpanými dotacemi, což představuje dobrý předpoklad pro zdravé finanční fungování organizace v této oblasti. Z pohledu dvouleté dotační ztrátovosti je obecně žádoucí, aby byl v souběhu s čerpanými dotacemi dosahován přiměřený kladný výsledek hospodaření (pochopitelně při respektování specifik neziskového sektoru, který nepovažuje maximalizaci zisku za hlavní cíl).

Finanční zdraví z pohledu ukazatele koncentrace výnosů: Finančně zdravá organizace

Z pohledu ukazatele koncentrace výnosů aktuálně finančně zdravá organizace. Organizace dosahovala akceptovatelně výše výnosů z různých výnosových kategorií, což představuje dobrý předpoklad pro zdravé finanční fungování organizace v této oblasti. Z pohledu koncentrace výnosů je obecně žádoucí, aby organizace dosahovala přiměřených výnosů z různých zdrojů (různých kategorií výnosů), což minimalizuje riziko negativního dopadu na finanční zdraví organizace, pokud by některá z kategorií výnosů byla eliminována.

Finanční zdraví z pohledu ukazatele poklesu vlastních zdrojů: Finančně zdravá organizace

Z pohledu ukazatele poklesu vlastních zdrojů během tří let o více než 20 % aktuálně finančně zdravá organizace. V organizaci nedocházelo k významnějšímu poklesu vlastních zdrojů ve střednědobém horizontu, což představuje dobrý předpoklad pro zdravé finanční fungování organizace v této oblasti. Z pohledu vývoje vlastních zdrojů je obecně žádoucí, aby nedocházelo k významnému poklesu vlastních zdrojů organizace ve střednědobém horizontu. Výrazný pokles vlastních zdrojů oslabuje finanční zdroje organizace a zároveň může nepřiměřeně zvyšovat zadluženost, což může ohrožovat finanční zdraví organizace.

Dílčí výsledky:

Hodnocení jednorozhodného výhledu finančního zdraví:

Finanční zdraví z pohledu výsledku hospodaření po zdanění ve vedlejší činnosti: Rating: A

Z pohledu výsledku hospodaření po zdanění ve vedlejší (hospodářské) činnosti a při zohlednění vývoje ostatních relevantních finančních a nefinančních ukazatelů odpovídá výhled finančně zdravé organizaci. Při dodržení současného přístupu je s velmi vysokou mírou pravděpodobnosti očekávatelné i v nejbližší budoucnosti dosahování kladných výsledků hospodaření z vedlejší (hospodářské) činnosti, což může pozitivně přispívat k dosahování hlavních cílů organizace. Z pohledu výsledku hospodaření po zdanění je ve vedlejší (hospodářské) činnosti obecně žádoucí, aby organizace dosahovala co nejvyššího kladného výsledku hospodaření, který bude přispívat k dosažení jejích hlavních cílů.

Finanční zdraví z pohledu zadluženosti: Rating: A

Z pohledu zadluženosti (poměru cizích zdrojů a celkových aktiv) a při zohlednění vývoje ostatních relevantních finančních a nefinančních ukazatelů odpovídá výhled finančně zdravé organizaci. Při dodržení současného přístupu v oblasti zadluženosti s velmi vysokou mírou pravděpodobnosti nevznikne v nejbližší budoucnosti významný tlak na schopnost splácení budoucích závazků organizace. Z pohledu zadluženosti je obecně žádoucí, aby organizace udržovala takovou míru zadluženosti, která neohrozí její budoucí schopnost splácení závazků a zároveň umožní rozvoj organizace, který nelze zajistit pouze s využitím vlastních zdrojů.

Finanční zdraví z pohledu běžné likvidity: Rating: A

Z pohledu běžné likvidity (poměru oběžných aktiv a krátkodobých cizích zdrojů) a při zohlednění vývoje ostatních relevantních finančních a nefinančních ukazatelů odpovídá výhled finančně zdravé organizaci. Při dodržení současného přístupu v oblasti krátkodobých aktiv a krátkodobých závazků s velmi vysokou pravděpodobností nevznikne významný tlak na schopnost splácení jednotlivých v aktuálním roce splatných závazků. Z pohledu likvidity je obecně žádoucí, aby organizace udržovala přebytek oběžných aktiv nad krátkodobými závazky a vytvářela si tak finanční "polštář" pro bezpečné řízení své likvidity. Reálně je však nutné také sledovat "kvalitu" jednotlivých oběžných aktiv, zejména pohledávek a případné zásob, které mohou mít různou míru schopnosti převodu na finanční prostředky. Pokud je v těchto položkách identifikována "nelikvidní část majetku", je vhodné ji pro účely tohoto ukazatele z oběžných aktiv vyloučit.

Finanční zdraví z pohledu tříletého vývoje rentability aktiv: Rating: A

Z pohledu tříletého vývoje rentability aktiv (poměru výsledku hospodaření a celkových aktiv) a při zohlednění vývoje ostatních relevantních finančních a nefinančních ukazatelů odpovídá výhled finančně zdravé organizaci. Při dodržení současného přístupu v oblasti rentability aktiv s velmi vysokou pravděpodobností nevznikne v nejbližší budoucnosti problém s zápornou či nedostatečnou rentabilitou, což vytváří základní předpoklad pro zdravé ekonomické fungování organizace v nejbližší budoucnosti. Z pohledu rentability je obecně žádoucí, aby byla dosahována maximálně možná kladná rentabilita, tedy taková, která je založena na dosahování maximálního kladného výsledku hospodaření (pochopitelně se specifiky neziskového sektoru, který nepovažuje maximalizaci zisku, a tím pádem i rentability za hlavní cíl).

Finanční zdraví z pohledu ukazatele dvouleté dotační ztrátovosti: Rating: A

Z pohledu ukazatele dvouleté dotační ztrátovosti (souběh čerpaných dotací a záporného výsledku hospodaření dva roky po sobě) a při zohlednění vývoje ostatních relevantních finančních a nefinančních ukazatelů odpovídá výhled finančně zdravé organizaci. Při dodržení současného přístupu v oblasti dvouleté dotační ztrátovosti s velmi vysokou pravděpodobností nevznikne v nejbližší budoucnosti problém s opakovanou ztrátovostí při současném čerpání dotací, což představuje dobrý předpoklad pro zdravé finanční fungování organizace v této oblasti. Z pohledu dvouleté dotační ztrátovosti je obecně žádoucí, aby byl v souběhu s čerpanými dotacemi dosahován přiměřený kladný výsledek hospodaření (pochopitelně při respektování specifik neziskového sektoru, který nepovažuje maximalizaci zisku za hlavní cíl).

Finanční zdraví z pohledu ukazatele koncentrace výnosů: Rating: C

Z pohledu ukazatele koncentrace výnosů a při zohlednění vývoje ostatních relevantních finančních a nefinančních ukazatelů odpovídá výhled spíše finančně zdravé organizaci. Při dodržení současného přístupu v oblasti koncentrace výnosů pravděpodobně ještě nevznikne v nejbližší budoucnosti závažnější problém s přílišnou koncentrací výnosů do minimálního počtu výnosových kategorií, avšak již je nutné věnovat této oblasti zvýšenou pozornost. Z pohledu koncentrace výnosů je obecně žádoucí, aby organizace dosahovala přiměřených výnosů z různých zdrojů (různých kategorií výnosů), což minimalizuje riziko negativního dopadu na finanční zdraví organizace, pokud by některá z kategorií výnosů byla eliminována.

Finanční zdraví z pohledu ukazatele poklesu vlastních zdrojů: Rating: A

Z pohledu ukazatele poklesu vlastních zdrojů během tří let o více než 20 % a při zohlednění vývoje ostatních relevantních finančních a nefinančních ukazatelů odpovídá výhled finančně zdravé organizaci. Při dodržení současného přístupu v oblasti poklesu vlastních zdrojů s velmi vysokou mírou pravděpodobnosti nevznikne v nejbližší budoucnosti problém s nepřiměřeným tempem poklesu vlastních zdrojů. Z pohledu vývoje vlastních zdrojů je obecně žádoucí, aby nedocházelo k významnému poklesu vlastních zdrojů organizace ve střednědobém horizontu. Výrazný pokles vlastních zdrojů oslabuje finanční zdroje organizace a zároveň může nepřiměřeně zvyšovat zadluženost, což může ohrožovat finanční zdraví organizace.

Vstupní hodnoty:

	Aktuální účetní období	Před rokem	Před dvěma lety	Před třemi lety
Obecně prospěšná společnost?	ANO			
Kolik zaměstnanců ve vaší organizaci pracuje?	3			
Sídlo v hlavním městě?	ANO			
Počet zařízení/poboček	1			
Realizace vedlejší činnosti?	ANO			
Rozvaha				
Aktiva				
Aktiva celkem	3 863	7 849		
B. Krátkodobý majetek celkem	3 863			
B. III. 1. Peněžní prostředky v pokladně	25			
B. III. 3. Peněžní prostředky na účtech	2 911			
Pasiva				
A. Vlastní zdroje celkem	2 573			1 821
B. Cizí zdroje celkem	1 290			
B. II. Dlouhodobé závazky celkem	0			
B. III. Krátkodobé závazky celkem	1 290			
Výkaz zisku a ztrát				
Hlavní činnost				
Náklady celkem	5 656			
B. I. Provozní dotace	5 453	5 360	3 184	
B. II. Přijaté příspěvky	20	6		
B. III. Tržby za vlastní výkony a za zboží	813			
B. IV. Ostatní výnosy	51			
B. V. Tržby z prodeje majetku	0			
Výnosy celkem	6 337	6 150		
C. Výsledek hospodaření před zdaněním	772	354	-765	
D. Výsledek hospodaření po zdanění	681			
Vedlejší činnost				
B. I. Provozní dotace	0			
B. II. Přijaté příspěvky	0			
B. III. Tržby za vlastní výkony a za zboží	63			
B. IV. Ostatní výnosy	23			
B. V. Tržby z prodeje majetku	0			
Výnosy celkem	86			
C. Výsledek hospodaření před zdaněním	86	74	32	
D. Výsledek hospodaření po zdanění	70			